

ልሳነ
ኢኮኖሚክስ

ECONOMIC FOCUS

Bulletin of the Ethiopian Economic Association (EEA)

VOL. 3 NO. 2
APRIL-MAY 2000

Economic Focus is published bi-monthly by the Ethiopian Economic Association and partially sponsored by Friedrich Ebert Stiftung of Germany.

EDITOR-IN-CHIEF

Alemayehu Geda

■ ■ ■ ■ ■

GUEST EDITOR

Alemu Mekonnen

■ ■ ■ ■ ■

EDITORIAL BOARD

Alemayehu Seyoum
Alemu Mekonnen
Ali A. G. Ali
Berhane Tareke
Getachew Yoseph

■ ■ ■ ■ ■

WEB POSTMASTER

Berhanu Beyene

■ ■ ■ ■ ■

© Ethiopian Economic Association
(EEA)

All rights reserved.

No part of this publication can be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form without a written permission from the Ethiopian Economic Association.

የኢኮኖሚ ፖሊሲና
የ1992 ምርጫ

IN THIS ISSUE

- ◆ EDITORIAL AND LETTERS TO THE EDITOR
- ◆ OH! RESPECTED INSTRUCTOR—A TRIBUTE TO THE LATE ATO MEKONEN TADDESSE BY MOHAMMED NUREDIN
- ◆ የኢኮኖሚ ፖሊሲና የ1992 ዓ.ም. ምርጫ ከተከሉ ሽዋ
- ◆ የኢኮኖሚ ፖሊሲና የ1992 ዓ.ም. ምርጫ ከመረራ ጉዲና
- ◆ የኢኮኖሚ ፖሊሲና የ1992 ዓ.ም. ምርጫ ከይስሐቅ ክፍሌ
- ◆ የኢኮኖሚ ፖሊሲና የ1992 ዓ.ም. ምርጫ ከበየን ጴጥሮስ
- ◆ HOW BEST CAN THE PROMOTION OF THE INFORMAL SECTOR BE DONE? BY ENDANCHYELEM MEKONNEN
- ◆ CONSTRAINTS TO AGRICULTURAL INPUT LOAN REPAYMENT BY AYELEGN FANTAHUN AND SHIREGA MINUYE
- ◆ ECONOMIC POLICIES, GOVERNANCE AND CAPACITY-BUILDING IN AFRICA: A PERSONAL VIEW BY DEREJE WOLDE-MEDHIN

P. O. BOX
34282

TELEPHONE
557459 128077

ADDIS ABABA
ETHIOPIA

E-mail Address: eea@telecom.net.et

ከአዘጋጁ

ያለፈው የልሳነ ኢኮኖሚክስ እትም ከወጣ ወዲህ የኢትዮጵያ ኢኮኖሚክስ ባለሙያዎች ማህበር ካከናወናቸው አበይት ጉዳዮች አንዱ 'የኢኮኖሚ ፖሊሲና የ1992 ዓ.ም. ምርጫ' በሚል ርዕስ ላይ ያካሄደው የጠረጴዛ ዙሪያ ውይይት ነው። ውይይቱም የተካሄደው በተለያዩ የፖለቲካ ድርጅቶች (ፓርቲዎች) ተወካዮች አወያይነት ነው።

ይህ ውይይት በአገራችን በመጀመር ላይ ያለውን የተለያዩ አመለካከት ያላቸውን ድርጅቶች በጠረጴዛ ዙሪያ አገናኝቶ የማወያየቱን ባህል ለማዳበር አስተዋዕዮ ያደርጋል የሚል እምነት አለን። ዓላማው የኢኮኖሚ ፖሊሲ በኢትዮጵያ ምን መሆን አለበት ለሚለው ጥያቄ የተለያዩ የፖለቲካ ድርጅቶች (ፓርቲዎች) መልስ እንዲሰጡበትና ውይይት እንዲደረግ ማድረግ ነበር።

በተለይ ድህነት በአጠቃላይ ደግሞ የኢኮኖሚ ችግሮች የአገሪቱ አበይት ችግሮች ናቸው የሚል ሰፊ ያለ እምነት ቢኖርም የኢኮኖሚ ችግሮችን ለመቅረፍ የሚረዳ የኢኮኖሚ ፖሊሲ በኢትዮጵያ ምን መሆን አለበት ለሚለው ጥያቄ የተለያዩ የፖለቲካ ድርጅቶች (ፓርቲዎች) በተለያዩ ምክንያቶች ብዙም ያተኮሩበት አይመስለንም። ይህ ውይይት በተወሰነ ደረጃም ቢሆን ለጉዳዩ ትኩረት እንዲሰጠው መሠረት ይጥላል የሚል እምነት አለን።

ለውይይቱ ከተጋበዙት የፖለቲካ ድርጅቶች (ፓርቲዎች) ውስጥ አራቱ የተሳተፉ ሲሆን ጽሁፋቸውም በዚህ እትም ወጥቶአል።

እንደተለመደው ይህ የልሳነ ኢኮኖሚክስ እትም ሌሎችንም ጽሁፎች ይዞ ወጥቶአል። መልካም ንባብ!

LETTER TO THE EDITOR

To: The Editor-in-Chief
Ethiopian Economic Association
Addis Ababa.

Dear Sir,

I have gone through the article entitled GLOBALIZATION AND INTERNATIONAL FINANCE: THE CRUCIAL ISSUE OF AFRICAN DEBT, written by Assistant Professor Alemayehu Geda (Vol. 3 No. 1 February-March 2000). I am writing this letter to share some of my comments on the subject matter. It is absolutely true that the African debt problem has emerged as one of the most difficult development challenges confronting African countries. In fact, many things have been said in different literature about how African countries use borrowed money.

The Economist, in its issue of October 9-15 1999, wrote that unless the supervision gets a great deal sharper, much of the money saved from debt repayment could end up fuelling Africa's war. This idea of looking African states like a "child" and assuming that we borrow to finance war, I think, originates from the behaviour of some African countries. At this stage, it is worth-asking one fundamental question. How many African countries use the borrowed money for projects which will give return to the economy? Personally, I did not come across any source to learn about this issue.

I don't think that only borrowing money from abroad will lead a given country to the debt crisis. The main thing is to strengthen the repayment capacity of the country and to use the fund wisely. After all, the richest countries have also large public debt too. In the USA, for example, total national debt now exceeds US\$ 6 trillion. That is three times the debts of all developing countries put together.

The other problem which aggravated the debt crisis of Africa is capital flight. Africa has a proportion of 39% capital flight compared with 6% for East Asia before the crisis. As regards the use of borrowed money let me add one fact. Following high export earnings, some African countries undertook big projects without ensuring the viability of such projects to be financed with borrowed money. For instance, at one time, in Togo, following the phosphate price hike, the government counteracted a loan to build a big hotel of about US\$ 36 million, an iron-ore factory, and an airport in the president village. When the phosphate price fell, Togo was obliged to sell the hotel at a tenth of its total cost

and closed down the iron-ore factory due to lack of outlets. The same happened in Nigeria, Gabon, and Cote d'Ivoire where a large share of external debt was allocated to projects not economically profitable and needed government subsidies to survive thereby generating internal debt. Therefore, African countries should be serious on how to use the borrowed money. Beyond this, in addition to good economic management, I think, focus of African governments should be to attract more private capital in their countries, stop capital flight and raise the domestic savings effort, as aid dependency is also an issue of concern for Africa. The high aid dependency is a reflection of the low savings prevalent in African countries.

What is needed for a solution to the African debt crisis, it seems to me, is political will on the part of multilateral and bilateral creditors. The donor community can take significant measure to ease the debt burden. Considering the debt crisis of Africa, donor countries can free up needed resources by writing off official debt. I think this is a possible option if there is willingness from creditor side. Around US\$350 billion total African debt is not a big amount to the rich countries. *TIME* Magazine on its March 20, 2000 issue reported that the UK, Spain and the USA promised to wipe out Mozambique's bilateral debt and this has to be followed by others widely. After all, the developed creditor nations have to learn that they cannot survive if the African continent is sinking into oceans of poverty as a result of debt crisis. ■

Tesfaye Berhanu (MoF)

ANNOUNCEMENT

**WE WOULD LIKE TO
INFORM OUR READERS
THAT VOLUME VI NUMBER 2
OF *ETHIOPIAN JOURNAL OF
ECONOMICS* IS ALREADY ON
SALE.**

To: The Editor-in-Chief
Ethiopian Economic Association
Addis Ababa.

Dear Editor,

Economic Focus is progressing well in promoting discussion on relevant economic issues and disseminating economic information to the public. The presentation of articles in Amharic is also one of its amplitude in contributing to public debate and for those who find it easy to get it in their native language. It has also an important contribution in filling the knowledge gap among the general public.

I have come across the information that EEA has planned to organize round-table discussions on Gender and Development. This, I feel, is an appropriate beginning to explicitly involve economists in the discussion of gender issues as it has been taken up by most other professions. Gender has been by and large considered as question of power relations and legal right by the public and this, I

think, is a misdirected conception of the reality. Although most justifications for appropriateness of gender issues are based on economic, social, cultural and political rights of women, the Ethiopian public has never adequately recognized addressing gender in the arena of economic rights. It is also important to bring out the economic right as the underpinning factor to problems associated to gender and also promote the understanding of the public a bit away from legal and power relations context. This would also be important for economists who are on the process of learning how gender issues are addressed in the profession (economics). I feel that *Economic Focus* would be the appropriate forum for us to exchange ideas and experiences in this area and am asking if the Association can open a column on Gender and throw light in the appropriateness of addressing gender, applying feminist economics in our country which in the west is taken as an area of concentration in the profession.

A member of the Association. ■

ANNOUNCEMENT

THE NEXT EEA ROUND TABLE DISCUSSION WILL TAKE PLACE AT THE GHION HOTEL ON MAY 19, 2000 AT 6:00 PM AND WILL FOCUS ON 'GENDER AND DEVELOPMENT'.

ANNOUNCEMENT

THE ETHIOPIAN ECONOMIC ASSOCIATION IS PLEASED TO ANNOUNCE TO ITS ESTEEMED READERS THAT THE 'FIRST ANNUAL REPORT ON THE ETHIOPIAN ECONOMY' IS NOW ON SALE.

PRICE PER COPY IS 40.00 BIRR FOR EEA MEMBERS AND 50.00 BIRR FOR NON-MEMBERS.

OH! RESPECTED INSTRUCTOR

A tribute to the late Ato Mekonen Taddesse

Mohammed Nuredin

Commercial Bank of Ethiopia

The Transformation you made in us
By including good values, discipline,
By imparting pure knowledge
By encouraging honest life style,
Is simply matchless.
Your immaculate grooming had its
First impression on us
Your valuable teachings had its
Lasting impression on us!
Your immense knowledge makes our studies simple,
Your zeal to share knowledge is so true
By the illumination of your education,
You shaped up our dreams and aspiration,
Of success, prosperity and recognition
To remember you is to remember of perfection,
Of undivided attention,
All for the sake of education,
You remind us of smell of chalk,
And blackboard dark,
Of one missed mark,
Of expert's talk
Of lessons to learn,
So that we can earn,
Not only money but also,
A graceful place under the sun! ■

የኢኮኖሚ ፖሊሲና የ1992 ዓ.ም. ምርጫ

ከተክሉ ሸዋ

የደቡብ ኢትዮጵያ ሕዝቦች ዴሞክራሲያዊ ሕብረት ተወካይ

የደቡብ ኢትዮጵያ ሕዝቦች ዴሞክራሲያዊ ሕብረት ፓርቲ የኢኮኖሚ ፖሊሲ በጣም ሰፊ ይዘት ያለው በመሆኑ በዚህ አጭር ጽሑፍ ሁሉንም በዝርዝር ማቅረብ የማይቻል ነው። ሆኖም ጎሳ ጎሳ ያሉትን ለማቅረብ ጥረት ተደርጓል።

በአጠቃላይ የኢኮኖሚ ፖሊሲያችን አቅጣጫ በክልሎች መካከል ያለውን የሀብትና የዕድገት ሥርዓት ልዩነት በማጥበብ ወይም በማመጣጠን ሀገራዊ የኢኮኖሚ ልማት ዕድገትን ማፋጠንና በዚህም በተፈጥሮና ሰው ሰራሽ ወይም ብልሹ እስተዳደር ተባብሰው የሚገኙትን ማህበራዊ ችግሮቻችንን ደረጃ በደረጃ በማስወገድ ወደ አስተማማኝ የዕድገት ጎዳና መምራት ነው።

የሀገሪቱ ኢኮኖሚ ፖሊሲ በነጻ ገበያ ሥርዓት ላይ የተመሠረተና የግሉ ክፍለኢኮኖሚ ልማት እንቅስቃሴን በማበረታታት ወደ ተሻለና አስተማማኝ የዕድገትና የብልጽግና ጎዳና መምራት ነው።

1. የግብርናን ዘርፍ በተመለከተ፤

1.1. የተፈጥሮ ዝናብን ብቻ በመጠበቅ ከሚካሄድ ጓላ ቀር የእርሻ ዘዴ ሀገራዊ እርሻው ተላቆ ከአመት አመት የሚፈሱ ወንዞችንና ሠፋፊ ሐይቆችን በመስኖ መጠቀም በሚያስችል ዘመናዊና ሠፋፊ የአመራረት ዘዴ እንዲተካና በዚህም በምግብ ሰብል ራሳችንን በመቻል ባዶና አስተማማኝ ጥረ ዕቃ ለሀገር ውስጥ ፋብሪካዎችና ኤክስፖርት

ማቅረብ በሚያስችል ደረጃ ማሳደግ፤

1.2. አርሶ አደሩና ዘላኑ የሀብረተሰብ ክፍል ዘመናዊ የከብት ርባታ እንዲላመድና እንዲከተል በማገዝ ምርታማነትን በማሳደግ ኑሮውን ማሻሻል፤

1.3. የግብርና ግብአቶች የየአካባቢውን የአፈር ለምነት በማጥናት ተስማሚውን ዓይነት ለይቶ በጥራት፤ በመጠንና ወቅቱን ጠብቆ አርሶ አደሩ መክፈል በሚችለው አቅምና ፈቃድ ላይ ተመሥርቶ እንዲቀርብ ማድረግ፤ በተለይ የፓለቲካ ድጋፍ ያላቸው የንግድ ድርጅቶች ማቆራረፍን ለገበሬው በማቅረብ ክፍተኛ ገንዘብ ለማግኘት የሚያደርጉት ያልተገባ እንቅስቃሴ እንዲገታ ማድረግ፤

1.4. በገጠርና በከተማ ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ አገልግሎቶችን በማስፋፋት የተመጣጠነ ዕድገት እንዲኖራቸው ይደረጋል። ወደ ከተሞች የሚደረገውን የሕዝብ ፍልሰትም በመከላከል ረገድ አስተማማኝ ጥረት ይደረጋል።

1.5. የከተማም ሆነ የገጠር መሪት ባለቤትነት የከተማ ነዋሪውና የአርሶ አደሩ የግል ይዞታ ሆኖ የዘላኑ ሕብረተሰብ ባለቤትነትም የተጠበቀ ይሆናል። ለጋራ መጠቀሚያ እየዋለ ያለው መሪትም ሆነ የዘላኑ ሕብረተሰብ መሪት የአካባቢውም ሆነ ማዕከላዊ የፌደራል መንግሥት ለተለየ አገልግሎት ለማዋልና ለኢንቨስትመንት ለማከናወን ከተፈለገ በአካባቢው ሕዝብ ስምምነት ፍትሐዊ በሆነ መንገድ

ካሣ ከፍሎ ወይም ምትክ ሰጥቶ መጠቀም ይቻላል። በመሪት ላይ ያለው የመንግስት ባለቤትነትና ቁጥጥር ለፖለቲካ ጠቀሜታ ከመዋሉም በላይ የዜጎችን ንብረት የማፍራት መብት የተጋፋ ስለሆነ ለመቀየር ብርቱ ጥረት ይደረጋል።

2. የንግድና ኢንዱስትሪ ልማትንና የግል ንብረት በተመለከተ፤

2.1. ሀገራዊው የንግድና ኢንዱስትሪው ልማት ከውጭ የሚመጡ ሽቀጦች በተለይ ለኢንቨስትመንት ላይሆን ለፍጆታ የሚቀርቡትን በመተካት (Import Substitution) እና ባለን ንጽጽራዊ ጥቅም (Comparative Advantage) በመመሥረት በወጪ ዕቃዎች ማበረታታት (Export Promotion) ላይ የተመሠረተ ይሆናል።

2.2. ሊደገፍ የሚገባው የኢንዱስትሪ መሥክ ወደ ሀገር ውስጥ የሚገቡ ዕቃዎችን የሚተካ ወይም ወደ ውጭ የሚላኩ ዕቃን በብዛትና በጥራት ለማቅረብ በሚያስችል ጥናት ላይ የተመሠረተ የመከላከል (Infant Industry Protection) ርምጃዎች ይወሰዳሉ።

2.3. የባንክ ብድር ለማግኘትና የውጭ ንግድን በማስፋፋት ረገድ የሚጠይቀውን ከፍተኛ የመያዣ ግምቱ (>100%) የሀገር ውስጥ ነጋዴዎችን ጥቅም የሚጎዳ ከመሆኑም በላይ የልማት ጎዳናውን ስለሚያቀጭጭ ይኸንኑ ማስተካከል።

2.4. የሀገር ውስጥ ጥረ ዕቃዎችን በመጠቀም በሀገር ውስጥ የሚሠሩ ምርቶች የሀገር ውስጥ ነብያ

እንዲያገኙ ወጥነት ባለው መንገድ ርምጃዎችን በመውሰድ ሁኔታዎችን ማመቻቸት፤ (ለኮንትራባንድና ለርካሽ ዕቃዎች የንግድ በሩን ክፍት በማድረግ ሀገራዊ አምራች እንዲዳከም በማድለሽነት እየተወሰደ ያለው ኃላፊነት) ብሔራዊ ስሜት የሳይለው እርምጃ እንዲስተካከል ማድረግ፤

2.5. የግብርና የታክስ ትመናና አሰባሰብ ሕጉንና አፈጻጸሙን ግልፅና የማያሻማ በማድረግ ግብር ከፋዮች የግብር መክፈል ጫና በማይሰማቸው (የማይማረሩበት) ገቢያቸውንና አቅማቸውን ባገናዘበ መልኩ በዜግነት ግዴታቸው በፈቃደኝነት የሚከፍሉበትን ሥርዓት መዘርጋት፤

2.6. የንግድና ኢንዱስትሪ ማህበራት ጥቅማቸውን ማስጠበቅ እንዲችሉና የመወዳደር ብቃታቸውን እንዲያሳድጉ ማበረታታት፤ ለውጤትም እንዲበቁ ማስቻል፤

2.7. የነጻ ገበያ ሥርዓቱ ያለ እንክን እንዲሠራ የሚያስችሉ ተዛማጅ ፖሊሲዎች ይቀርጻል፤ ሕግ በማውጣት ደንቦችና መመሪያዎችን በመደንገግ ብቻ ይወሰናል፤

2.8. ሆኖም መንግስት በንግድና ኢንዱስትሪ መሥካ እንዲሁም በሌሎች የኢኮኖሚው ዘርፎች ስትራቴጂካዊ ጠቀሜታ፤ ማህበራዊ መረጋጋት የሚያመጡ በግለሰብ መዋዕለ ንዋይ ሊደፈሩ የማይችሉ ግዜፍና ውስብስብ መሠረተ ልማቶችን በመዘርጋትና በማስተዳደር ይወሰናል።

2.9. የከተማ እና መራት ሊዝ ክፍያ፣ የመንግሥት ቤቶች ኪራይ ተመን፣ የመብራትና የውኃ ታሪፍ ... የሀገር ውስጥ ባለ ንብረቶች (ነጋዴዎች) በሚጠቀሙበትና የሀገር ኢኮኖሚ ሊያድግ በሚያስችል መንገድ መምራትና ማስተዳደር፤

2.10. የቴክኒክና ሙያ ማሰልጠኛ ተደማገጥን በማብቃት የሀገሪቱን የሰው ኃይል የሙያ ብቃት በማሳደግ የሀገር ውስጥ ኢኮኖሚ

ልማቱ በቂ የሠለጠነ ባለሙያና አምራች የሚያገኝበትን ሁኔታ በማመቻቸትና የባለሙያ ፍልስትን በመግታት የሀገሪቱ ዜጎች የኢኮኖሚ ተሳትፎ እንዲጎለብት ማድረግ፤

2.11. የመንግስት የልማት ድርጅቶች (Public Enterprises) የፖለቲካ ጫና ካረፈበት የቦርድ አስተዳደርና ቢሮክራሲያዊ መጠላለፍ በማላቀቅ ተወዳዳሪ በሆነ የሥራ አመራር (Competent Management Principle) መርሕ መተካት፤

2.12. የመንግስት የልማት ድርጅቶችን ወደ ግል ባለቤትነት በሽያጭ በማዞር ረገድ ቀልጣፋ እና በገበያ ዋጋ እንዲሆን ማድረግ። አሻሽሎም ግልጽና ከአድልዎ የጸዳ ሆኖ ከሽያጩ የተገኘውም ጥንዘብ ለሀገሪቱ ዕድገት እንዲውል ማድረግ፤

2.13. የተወረሱ የሳጅና አነስተኛ ኢንዱስትሪዎችና የንግድ ድርጅቶች ለቀድሞ ባለንብረቶቹ በአግባቡ መመለስ፤ ትላልቅ የንግድ ድርጅቶችና ፋብሪካዎች ለቀድሞ ባለንብረቶች መመለስ የሚችልበት ሁኔታ ካለ መመለስ፤ የማይቻል ከሆነም ተገቢውን ካሣ መክፈል፤

2.14. ከአዋጅ ውጭ የተወረሱ ንብረቶች ያለምንም ቅድመ ሁኔታ ወዲያውኑ መመለስ፤

2.15. የውጭ ንግድ ግንኙነቶች በግብርና ውጤቶች ሳይወሰን በኢንዱስትሪ ምርቶችና በአገልግሎቶች ላይም እንዲሰፋፋ ማበረታታትና ማገዝ፤

2.16. የገቢ ምርቶችን በመቀነስና በአንጻሩ የወጪ ምርቶችን በማሳደግ የውጭ ምንዛሪ ግኝታችንን ከሀገር ጥቅም አንጻር ማሳልበት፤

2.17. መንግሥት በብድርና ከወጪ ምርቶች ሽያጭ የተገኘውን የውጭ ምንዛሪ ለፍጆታ ብቻ ከማዋል ይልቅ ለመሠረተ ልማት ግንባታና የማምረቻ መሣሪያዎች አትም ግንባታ እንዲውል ጥረት ማድረግ፤

2.18. ብሔራዊ ገቢን ለማሳደግና በርካታ የሥራ ዕድል ለመፍጠር ለእርሻ ለተረገም እና ለኢንዱስትሪ ልማት ተስማሚ ፖሊሲ መንደፍ ርምጃዎችን መውሰድ፤

3. የተፈጥሮ አካባቢ ጥበቃና የአካባቢ ብክለትና የሀብት አጠቃቀም፤

3.1. በኃይል ዕጥረት፤ በእርሻ መራት ፍለጋና በሌሎች ምክንያቶች በሚከሰቱት ተደጋጋሚ ቃጠሎዎች ውስን የሀገሪቱን ደን ሽፋን እየቀነሰና ለመተካትም የሚያስችል እርምጃ ባለመኖሩ ሀገራችን በከፍተኛ ፍጥነት ወደ በረሀነት እየተቀየረችና የዱር አራጭቶችም እየተሰደዱ ከፍተኛ ሀገራዊ ጉዳት እየደረሰ ነው። ስለዚህ በሁሉም የሀገሪቱ ክፍሎች የሚገኙ ብሔራዊ ፓርኮችና ደኖች ልማት አጠባበቅና አስተዳደር ፖሊሲ አውጥቶ በሥራ ማዋል።

3.2. አካባቢን የሚበክሉ የኢንዱስትሪ፣ የእርሻና ሌሎች መርዛማ ዝቃጮች በተመለከተ ከሌሎች ሀገሮች ልምድ በመነሳት መቆጣጠር በሚያስችለን መልኩ የአካባቢ ብክለ መቆጣጠሪያ ደረጃ (ስታንዳርድ) በማውጣት የትድሚያ ጥንቃቄ ማድረግና እርምጃ መውሰድ፤

3.3. ከልሎች በተናጠል በሚቀርጹት ዕቅዶችና የኢንቨስትመንት ፖሊሲዎች ተመግቦ 4-ብረታዎችን በማቋቋም ነገር ግን ውሱን የሆኑት ገበያን በመሻማት የሀብት ብክለት (የማይታይ)፣ የሰው ኃይል፣ የገንዘብ... ለመከላከል የፌዴራል ክልሎችንና የማዕከሉን ዕቅድና ፖሊሲ ለማስማማት የብሔራዊ ዕቅድ አዘጋጅቶ ተግባራዊ ማድረግ፤

3.4. በደቡብ ያለው የተፈጥሮ ሀብት (የክርሰ ምድርና የገጸ ምድር) ተገቢው ትኩረት ተደርጎለት እንዲለማና ለክልሉ ሕዝብና ለብሔራዊ ኢኮኖሚ ግንባታና እድገት እንዲበቃ ያሳለለ ጥረት ማድረግ። ■

የኢኮኖሚ ፖሊሲና የ1992 ዓ.ም. ምርጫ

ከመረራ ጉዳይ
የአርሞ ብሔራዊ ኮንግራስ ተወካይ

I. ያለፉት የኢትዮጵያ መንግስታት በተከተሉት የተዛባ የፖለቲካና የኢኮኖሚ ፖሊሲዎችና ብዝሃ የተነሳ ለእድገት የሚሆን እርሾ ያለመኖር ወይም እነስተኛ መሆን፡

1. የአዜው መንግሥት

ሀ. ገበሬን በተመለከተ፡

የአዜ ኃይለ ሥላሴ መንግሥት እጅግ በጣም ኋላ ቀር በሆነ የገባር ሥርዓት ገበሬውን አፍኖ መያዙና ይህም ሥርዓት በፈጠረው ማንቆና ገደብ የለሽ ብዝሃ የተነሳ እርሶ አደሩ ጎስቋላ ሕይወት ከመኖር አልፎ ለሀገር እድገት ጠቃሚ አስተዋጽዖ ማድረግ ሳይችል ቀርተዋል።

ለ. ንግድና ኢንዱስትሪን በተመለከተ፡

የሀገሪቱ ኢኮኖሚ በፊውዳል ሥርዓት ተብሎ በመያዝ ዘመናዊ እርሻና ኢንዱስትሪ አንድም በማንቆ ምክንያት ሌላም በትኩረት አቅጣጫ ማጣት ምክንያት ለትውልድ የሚተርፍ የእድገት እርሾ ሳይፈጠር ሥርዓቱ በመንኮሳነቱ ዛሬም ከኛ ጋር ለሚኖር ኋለቀርነትና ድህነት ዳርጎን አልፎአል።

በአጠቃላይ ዋና ማንቆ የነበረው በደም ጥራት፣ በአበልጅነትና በጡት ልጅነት የሚያምን የፊውዳል ቢሮክራሲ ነበር።

2. የደርግ መንግሥት

ሀ. ወደ ሶሻሊስት ወደ ካፒታሊስት ባልሆነ የዘፈቀደ

ወታደራዊ እገዛ ምክንያት ኢንዱስትሪውና የንግድ ክፍለ ኢኮኖሚ መታፈንና መቀጨፍ፡

ለ. ምንም እንኳን የመሬት አዋጁ የገባር ሥርዓት ያስወጃል ቢሆንም፣ ባልተጠናና ከሌሎች ሀገሮች በተቀዳ የኢኮኖሚ ፖሊሲዎችና በዘመቻ በተካሄዱ ልማት ተብዬዎች የገበሬውን ሕይወት ማመሳቀላቸው ለዛሬው የእርሶ አደር ኋላ መቅረት አስተዋጽኦ አድርጓል።

በገበሬው ሕይወት ላይ እስከፊ ውጤት ከነበራቸው ፖሊሲዎች፡

- ከገበሬው ፍላጎት ውጭ የተመሰረቱ የሕብረት ሥራ ማህበራት
- መንደር ምሥረታና ሰፈራዎች
- የግዴታ መዋጮዎች
- ባልተመጣጠነ ዋጋ በእርሶ አደሩ ላይ የተደረጉ ዘረፋዎች ወዘተ ጥቂቶች ናቸው።

ሐ. ብሔራዊ እርቅና መግባባትን ፈጥረው የኢትዮጵያ ሕዝቦች የተረጋጋ ሕይወት እንዲኖሩ ከማድረግ ይልቅ የአጥፍቶ መጥፋት ጦርነት በመግፋቱ የደረሱ የተያያዙ ጉዳዮች የገዛፉ መሆናቸው፡

- ለጦር መሣሪያ መግዣ የጠፋው የሕዝብ ሀብት
- በነጭና በቀይ ሽብር፣ በርስ በርስ ጦርነት የጠፋው የሰው ሕይወትና የወደመው ንብረት

- የተፈጥሮ ብቻ ሳይሆን ሰው ሰራሽ ድርቅ ያስከተለው ጉዳት

አንድ ላይ ለዛሬው የኋለት ጉዞአችን አስተዋጽኦ አድርጓል።

በአጠቃላይ ዋና ማንቆ የነበረው ሕዝባዊ አመኔታ በሌላቸውና እውቀት በጎደላቸው ካድሬዎች የሚንቀሳቀስ የካድሬ ቢሮክራሲ ነበር።

II. የኢሕአዴግ መንግሥት

ከላይ የገለጽናቸው ካለፉት መንግሥታት የወረሳቸው ማንቆዎችና ለራሱም የፈጠራቸው ማንቆዎች፡

1. የኢሕአዴግ መንግሥት ወደ ካፒታሊስት ወደ ሶሻሊስት ያልሆነ የኢኮኖሚ ሥርዓት መከተሉ

ሀ. እርሶ አደሩን በሚመለከት የኢሕአዴግ መንግሥት ገጠሩን ማዕከል ያደረገ መርሐ ግብር ዘርግቻለሁ እያለ ተገቢ ድጋፍ ከመስጠት ይልቅ ለራሱ ፓርቲ ትርፍ ማከበቻ ትድሚያ በመስጠቱ ጥራትና ተስማሚነት የሌለውን ማዳበሪያ ከገበሬው አቅም ጋር ባልተመጣጠነ ዋጋ ገበሬው እንዲገዛ ማስገደድና ገበሬው በአየር መዛባትና በሌሎችም ምክንያቶች መካፈል ሲያቅተው በጉልበት ለማስከፈል መንቀሳቀሱ የብዙ ገበሬዎችን ሕይወት ማመስቀሉ የገበሬው አዲስ ሕይወት መጀመርና አግኝቶአል የተባለው ድል ከገጠመው ፓርቲ ተረት ያለማለፍ።

- በተፈጥሮ ብቻ ሳይሆን ሰው ሰራሽ ለሆነው ድርቅ ተገዢ ትኩረት ከመስጠት ይልቅ ገዢው

ፓርቲ ስለተገኘው የኢኮኖሚ እድገት ማውራትና ማስወራት፡

- ባልተጠናና በተደበቀ የሽገው ፓርቲ ፍላጎት ብቻ በመንግሥት ሥር የነበሩ የማምረቻና የማከፋፈያ ተቋማት ወደ ግል ማዞር እየፈጠረ ያለው ሥራ አጥነት፡

- የሽገው ፓርቲ የትኩረት እድማስ ሰፊና ሀገራዊ ባለመሆኑ የተባዙ የኢኮኖሚክ እንቅስቃሴዎች መፍጠራቸው፡

- በሕዝብ ባልተመረጡ የመንግሥት ካድሬዎች ያለሀዝባዊ ተሳትፎ የሚወጡና የተቃዋሚውን ሕዝብ ፍላጎት ያልተገነዘቡ እዋጆች መመሪያዎች ትዕዛዞችና ፖሊሲዎች ያስከተሉት መመስቃቀሶች በሀገሪቱ እድገት ላይ እየፈጠሩ ያሉት ጫናዎች፡

ምሳሌ፡ የሊዝ ፖሊሲ

- ከነጋዴው ሕብረተሰብ አቅም ጋር ያልተመጣጠነ ግብርና ቀረጥ በየጊዜው መጨመራቸው፡

- በዘፈቀደ የሚደረጉ የቤት ኪራይ ጭማሪዎች፡

- የሽገው ፓርቲ ፖሊሲ አውጭ፡ ፖሊሲ አስፈጻሚና ተራ ነጋዴ መሆን በነጋዴው ሕብረተሰብ ላይ እየፈጠረ ያለው ጫና፡

- ሀዝቡን ባላሳተፈና በቂ ጥናት ባልተደረገበት ሁኔታ እየተገፉ ያለው የትምህርት ፖሊሲ እያስከተለ ያለው ችግር፡

- ከምንም ጊዜ በላይ ትኩረት ያጣው የሀገሪቱ የጤና አገልግሎት ጉዳይ እያስከተለ ያለው ችግር፡

ምሳሌ፡ የጤና ጥበቃ ሚኒስትሩ ኦሮሞ በነበረበት ሀገር ከአዲስ አበባ ከተማ ጥቂት ኪሎ ሜትሮች ጀምሮ ሕዝቡ በወባ መርገፍ፡

- ብሔራዊ እርቅና ብሔራዊ መግባባት ተፈጥሮ የመንግሥት ተቃዋሚ ኃይሎችን ለማፈን የሚወጣው ወጭ ወደ ልማት

ሥራዎች ያለመዞሩና መዋዕለ ንዋያቸውን በሥራ ላይ ለማዋል ለሚፈልጉ የውስጥና የውጭ ባለሀብቶች በፍራይ ምክንያት መታቀባቸው እያሳደረ ያለው ተፅዕኖ፡

- ድርሻችንን እንውስድ በሚመስል መልክ በሕዝብ ሀብት ላይ እየተካሄደ ያለው ዘረፋ፡

- ሽገው ፓርቲ በኤርትራ ላይ በተከተለው የተዛባ ፖሊሲ ሀገሪቷ እንደገና ጦርነት ውስጥ በመግባቷ እየደረሰ ያለው ጉዳት፡

በአጠቃላይ ለኢትዮጵያ ሕዝቦች በሰላም ሠርቶ መኖር የተመቻቸ የፖለቲካ ስርዓት ባለመፈጠሩ ሀገሪቷ የእድገትና የብልጽግና ጎዳና ልትከተል አልቻለችም። አሁን ያለው ዋናው ማንቆ ለአንድ ብሔር የበላይነት የሚያደላ የካድሬ ቢሮክራሲ መሆኑ።

III. በኦሮሞ ብሔራዊ ኮንግረስ እምነት የሁሉም ችግሮች መፍቻ ቁልፍ በሕዝብ አመኔታ ሥልጣን ላይ የሚወጣና ሕዝባዊ ተሳትፎን የሚያሳዝብት ዲሞክራሲያዊ መንግሥትን መመስረት ብቻ ነው። እንዲህ አይነቱ መንግሥት ሕዝቡን ሠርቶ ማሰራት ብቻ ሳይሆን ሕዝቡ በተረጋጋ መንፈስ በሰላም ሰርቶ ለመኖር የሚችልበትን ሁኔታዎችን ያመቻቻል። እንደዚህ ዓይነቱ መንግሥት ለኢኮኖሚ እድገት አጋዥ መዋቅሮችን ይዘረጋል፡ ተቋማትን ያስፋፋል። ከሁሉም በላይ እንዲህ አይነቱ መንግሥት ተጠሪነቱና ተጠያቂነቱ ለሕዝብ ስለሆነ በሕዝቡ ላይ ያልተጠኑ ፖሊሲዎችንና ሕጎች አይጭንም፡ በሀዝብ ትክክ ላይ የሚኖሩ ቅምጥልና በሙስና የተበከሉ የመንግሥት ሹመኞችን በአግባቡ አፋጣኝ እርምጃ በመውሰድ የቢሮክራሲ ማንቆዎች ያስወግዳል። እንዲህ አይነቱ መንግሥት ሊመሠረት የሚችለው ደግሞ በነጻና ፍትህዊ ምርጫ ብቻ ነው።

እዚህ ላይ ምን ጊዜም መረሳት የሌለበት የሕዝብና ፍላጎት የሚያሟላ የኢኮኖሚ ፖሊሲ

ሊያመጣ የሚችልና ሀገሪቱን ወደ እድገት ጎዳና የሚመራ መንግሥት በሕዝብ አመኔታ የተሰየመ መንግሥት ብቻ መሆኑን ነው። የአንድ ኢኮኖሚ ፖሊሲ ሕዝባዊነት ማረጋገጫ ብቸኛ መንገድ ሕዝባዊ ተሳትፎ ነው። የሊቃውንቱ ሥራ ሕዝብን መተካት ሳይሆን ከሕዝቡ ጋር ሕዝባዊ ጠቀሜታ ያላቸውን ተግባራት መፈጸም ነው። የሊቃውንቱ የመንግሥት ባለሥልጣናትን ፊት እያዩ የሹመኞችን ፊት የሚያፈካ ፖሊሲዎችን መንደፉ ሳይሆን ለሰፊው ሀዝብ፡ ለሀገር፡ ለትውልድና ለታሪክ የሚተርፍ ፖሊሲዎችን መቅረጽ መሆን አለበት። የአንድ ፖሊሲ ጠቀሜታውም ሆነ ጉዳቱን የተሻለ የሚያውቀው ተጠቃሚው ሕዝብ ስለሆነ ጠቀሜታውንም ጉዳቱንም ከሕዝብ ጋር ማስላት እጅግ በጣም አስፈላጊ ነው። ስለሆነም በኦሮሞ ብሔራዊ ኮንግረስ ግንዛቤ በፖሊሲዎች መውጣት ላይ ሕዝባዊ ተሳትፎን በሁለት መንገዶች ማረጋገጥ ይቻላል። አንደኛው መንገድ ፖሊሲ አውጭዎችና አስፈጻሚዎች በሕዝብ የተመረጡ ተጠሪነታቸውና ተጠያቂነታቸው ለሕዝብ በማድረግ ነው። ይህም በነጻና ፍትህዊ ምርጫ በሕዝብ የተመረጠና ሕዝባዊ አመኔታ የተሳናጸፈ መንግሥት መፍጠር ማለት ነው። ሁለተኛው መንገድ ወሳኝነት ያላቸው ፖሊሲዎች ሲወጡ ሕዝቡ በየቀበሌውና የሥራ ቦታዎች ሰፊ ውይይት እድረጎ አቋም እንዲወስድባቸው ማድረግ ነው። ሁለቱ መንገዶች የተለያዩ ሳይሆኑ የአንድ ዲሞክራሲያዊ ሥርዓት የአንድ ሳንቲም ሁለት ገጽታዎች ናቸው።

የኦሮሞ ብሔራዊ ኮንግረስ ከራሱ ፕሮግራም በመነሳት የሚከተሉትን አማራጮች ለኦሮሞ ሕዝብና ለተቀረው የኢትዮጵያ ሕዝብ ያቀርባል።

1. የኦሮሞ ሕዝብ መሠረታዊ የኢኮኖሚ መብቶችን በተመለከተ፡

1.1. የኦሮሞ ሕዝብ ብሔራዊ ሀብቱን እንዲቆጣጠርና ያለምንም ተጽዕኖ እንዲጠቀም ማስቻል፡

2. አርሶ አደሩን በሚመለከት :

2.1. በማዳበሪያ ስም በገበሬው ላይ የሚደረገው ወከባ እንዲቆም ማድረግ፣ ገበሬው በተመጣጣኝ ዋጋ እንዲያገኝና ሌሎች ድጋፎችን አትም በፈቀደ መጠን እንዲሰጡት መንቀሳቀስ፡

2.2. የጤና ጣቢያዎች፣ መንገዶች፣ ንጹህ የመጠጥ ውሃና ት/ቤቶች አትም በፈቀደ መጠን እንዲደርሱ ባለን ኃይል መሥራት፡

3. የከተማ ነዋሪዎችን በሚመለከት :

3.1. የሀገሪቱ ሀብት እጅግ እየዝገፈ የመጣውን የሥራ እጥነት፣ የእካል ሥነክልነትና የጎዳና ተዳዳሪ ኢትዮጵያውያንን ችግሮች ለመቅረፍ በአግባቡ

ጥቅም ላይ እንዲውል በሙሉ ልብ አስፈላጊውን ጥረት ማድረግ፡

3.2. ለነጋዴው ህብረተሰብ የነጻ ገበያ የኢኮኖሚ ሥርዓት ተስማሚ ፖሊሲዎችና ሕጎች ሥራ ላይ እንዲውሉ ማረጋገጥ፡

3.3. በነጋዴው ህብረተሰብ ላይ በየጊዜው በበፊቀደ የሚጨመሩ የቤት ኪራይና ግብሮች ከነጋዴው አትምና ትርፍ ጋር መሄዳቸውን ማረጋገጥ፡

3.4. በንግድ ስም ለሾፍው ፓርቲ የሀብት ማከበቻነት ያለምንም ገደብ የሚንቀሳቀሱ የንግድ ተቋማት ሕጋዊ መሥመር እንዲይዙ ማድረግ፡

3.5. ማንም ኢትዮጵያዊ በየትኛው ቦታ ተንቀሳቅሶ የመሰራት ዋስትና እንዲያገኝ ማድረግ፡

3.6. የመንግሥት ሠራተኞች የሥራ ዋስትና እንዲጠበቅ ማድረግ፡

3.7. ውጤቱ ለማይታወቅ እየተመሰቃቀለ የመጣውን የሀገሪቱን የትምህርት ፖሊሲ መሥመር እንዲይዝ ማድረግ፡

3.8. ለሁሉም ችግሮቻችን መፍትሄ ቁልፍ በእንድ ብሔር የበላይነት እየተዋቀረ የሚገኘው መንግሥታዊ ሥርዓት ተወግዶ በአንጻሩ ብሔራዊ እርቅና መግባባት ተፈጥሮ ሁሉም የኢትዮጵያ ህዝቦች ተከባብሮ በእኩልነት የሚኖሩበት ዲሞክራሲያዊት ሀገር ለመፍጠር ከሌሎች የሀገሪቱ ዲሞክራሲያዊ ኃይሎች ጋር በሀብረት መታገል፡

PEANUTS

By Schulz

EXECUTIVE SUITE

By William Wells & Jack Lindstrom

የኢኮኖሚ ፖሊሲና የ1992 ዓ.ም. ምርጫ

ከይስሐቅ ክፍለ
የኢትዮጵያ ዲሞክራሲያዊ ፓርቲ ተወካይ

"የሚጠፋ ቤት ይፎካከሩበታል፤ የሚለማ ቤት ይመካከሩበታል" እንዲሉ፡ የኢትዮጵያ የኢኮኖሚክስ ባለሙያዎች ማህበር የጋራ ቤታችን፡ የኖነታችን መግለጫ የሆነችው ሀገራችን ወደ እድገትና ልማት፤ እንድታመራ፡ ውይይት ያለውን ፋይዳ ተገንዝቦ ፓርቲአችን እዴፓ ያለውን የኢኮኖሚ ፖሊሲ እንዲገልፅ ስለሰጠን መድረክ በእኔና በፓርቲዬ ስም ከልብ አመሰግናለሁ።

የኢትዮጵያውያን ዲሞክራሲያዊ ፓርቲ (እዴፓ) በአገራችን ካሉት የፖለቲካ ድርጅቶች ዕድሜ አኳያ ሲታይ ለጋ ፓርቲ ነው። ይሁን እንጂ ፓርቲው ያሰባሰባቸው አባላቱ ትጉና አገር ወዳድ በመሆናቸው፤ አንግቦት የተነሳው አላማም የአብዛኛውን ህዝብ ፍላጎትና ጥቅም የሚያረጋግጥ በመሆኑ፤ ህልውናውን በተቀዳጀ በእጭር ጊዜ ውስጥ ዕውቅና አግኝቶ በእዲስ አበባ ክልል በሚካሄዱ የክልልና የተወካዮች ምክር ቤት ምርጫ የሕዝቡን የውክልና ፈቃድ ለማግኘት ለውድድር ቀርቧል።

እዴፓ በፕሮግራሙ ላይ በግልፅ እንዳሰራጀው የኢኮኖሚ ፖሊሲው በፖለቲካ ፓርቲዎች ተጽእኖና ከአብዮታዊ ዲሞክራሲ የጸዳ ለነፃ ገበያ የኢኮኖሚ ስርዓት መሥራት ይታገላል።

እንደ እዴፓ እምነት በሀገራችን አስተማማኝ የኢኮኖሚ እድገት ለማምጣት በቅድሚያ ሁሉም

ኢትዮጵያዊ በየትኛውም የሀገሪቱ ክፍል ተንቀሳቅሶ አርሶ፤ ነገዶና ተቀጥሮ ሠርቶ ለመኖር የሚያስችለው "አገረ" የሚል ብሔራዊ ስሜት መፍጠርን ለዚህም ዋስትና የሚሆን የፖለቲካ ርእሶች ማመቻቸት እንዳለበት ያምናል። እያንዳንዱ የኢኮኖሚ ስርዓት የራሱ የሆነ ርዕዮተ አለም አለው።

አሁን አለማችን የምትገኝበት ተጨባጭ ሁኔታ የሚያስረዳው የሶሻሊስቱ የኢኮኖሚ ስርዓት በተጻራሪው የነፃ ገበያ (የካፒታሊስቱ ስርዓት) የተሻለ የዕድገት አቅጣጫ እንደሆነ የሚያመለክት ነው። የዚህ ርዕዮተ ምሕዋርም ብሔርተኝነት፤ ግለኝነት፤ የግልሀብትና የነፃ ገበያ ናቸው። ይህ የገበያ ስርዓት ከማርክሲስቶች አብዮታዊ ዲሞክራሲ ማለትም ዲሞክራሲ ለመደብ ወይም ለቡድን ጥቅም ከሚለው አስተሳሰብ ጋር ይጻረራል። በመሆኑም የእዴፓ የኢኮኖሚ እይታ በአገራችን እዘውትሮ የሚነገረውንና ለተወሰነ የሀብረተሰብ ክፍል ጥቅምና የበላይነት የሚታገለውን የአብዮታዊ ዲሞክራሲያዊ አካሄድ መታገልና አገሪቱ አሁን ከምትገኝበት ከፍተኛ የእርሻ ጥገኝነት ደረጃ በደረጃ ወደ ኢንዱስትሪ ጥገኝነት የምትመራበትን መንገድ መሻት ነው።

በዚህም መሠረት በኢኮኖሚው እረገድ የእዴፓ ፖሊሲ

በሚከተሉት ነጥቦች ላይ ያተኩራል።

1. የአገሪቱን የኢኮኖሚ ነፃነት የሚያረጋግጥ የሕዝቡን የኑሮ ደረጃ የሚያሻሽልና የሚያቀራርብ፤ በነጻ ገበያ መርህ ላይ የተመሠረተና በሕግ የተወሰነ የመንግስት ድርሻ ያለው የልማት ፖሊሲ በሚመለከታቸው ክፍሎች ሁለንተናዊና ቀጥተኛ ተሳትፎ መቀየስ፤

2. የነጻ የገበያ ስርዓት "ሁሉም ነገር የሚሸጥ የሚለወጥ ሸቀጥ ነው" በሚል መርህ የሚገዛ ነው። ከዚህ አንጻር የምርት መመንጫ ዋነኛው አካል መራት ነው። መራት ለማንኛውም የኢንቨስትመንት መስፋፋትና የኢኮኖሚ እድገት መሠረት ነው። ስለሆነም መላ የአገሪቱ አርሶአደር የመንግስት ጭሰኛ እንዲሆን ያደረገውን ለአገሪቱ ኢንቨስትመንት መስፋፋት ማነቆ የሆነውንና መራት የመንግስት የፖለቲካ መሣሪያ እንዲሆን ያደረገውን "መራት የመንግስት ነው" የሚለውን ፖሊሲ በመቀየር መራት ለአንድ ጊዜ ፍትህዊ በሆነ መልኩ ለአርሶ አደሩ ህዝብ ተከፋፍሎና በግል ሀብትነት ተይዞ የሚሸጥ የሚለወጥ የሚከራይና የሚተላለፍ እንዲሆን በማድረግ ለኢንቨስትመንት እድገት ምቹ ሁኔታ መፍጠር እንዲሁም በገበሬው ሕይወት የመራት ባለቤትነት መንፈስን በማዳበር የመራት ለምነትና የአካባቢ ደህንነት በአስተማማኝ ሁኔታ

እንዲጠበቅ ማድረግ የኢ.ዲ.ፓ መሠረታዊ አላማ ነው።

3. በምግብ እህል ምርት እራሳችንን ለመቻልና ከተመጽዋችን ለመዳን መራትን የግል ሀብት ከማድረግ ጎን የግልና የማህበራት እርሻዎች የሚሰፋሩበትን ዘዴ በመቀየስ ዘመናዊ የግብርና ሥራ የሚሰፋሩበትን ገበሬው የቴክኒክ፣ የማቴሪያልና የሥልጠና የሰው ኃይል ድጋፍ እያገኘ ሕይወቱን የሚያሻሽልበትን መንገድ ማመቻቸት።

4. አካባቢያቸው በሰው ሰራሽና የተፈጥሮ አደጋ የተራቁተባቸው አርሶ አደሮች በፈቃደኝነት ላይ በተመሠረተ መልኩ ለኑሮአቸው አመቺ በሆኑ አካባቢዎች የሚወፍሩበትን ሁኔታ ማመቻቸት።

5. በዘላንነት የሚኖረውን የሕብረተሰብ ክፍል ሕይወቱ የተመሠረተበትን የእንስሳት ሀብት እያያዘና አጠቃቀም ማሳደግና ቀስ በቀስም በራሱ ፍላጎት ወደ ቋሚ የመኖሪያ ሠፈር ምስረታና የተረጋጋ ሀይወት የሚመግራበትን ሁኔታ ማመቻቸት።

6. የከተማ ቦታ ከሊዝ እውራር ወጥቶ ሕብረተሰቡን ሊጠቅመው የሚችሉ አገልግሎቶችና ተቋሞች ግንባታ በገዛቸው የአገልግሎት ዋጋ በመስጠት እንዲሳተፉ ምቹ ሁኔታዎችን መፍጠር።

7. የመኖሪያ ቤት ችግርን የሚያቃልል የኢንቨስትመንት መስክ በመንግስት ልዩ ትኩረትና ድጋፍ እንዲሰጠው በማድረግ።

8. በግል ባለሀብቶች በተናጠል ወይም በሽርክና የሚቋቋሙ እንዲሰጥላቸው ዓይነትና መጠን በፍጥነት እንዲያድግ ምቹ የኢንቨስትመንት ፖሊሲ በመንደፍ ለልማት እድገታችን መሠረት ለሚሆኑት እንዲሰጥላቸው በቂ የመንግስት ድጋፍ መስጠትና በየትኛውም ደረጃ ለሚቋቋሙ እንዲሰጥላቸው የአገር ውስጥ ባለሀብቶች ትድሚያ እንዲሰጡ ማድረግና በተቻለ መጠን የሥራ እድል የሚከፍቱ ጉልበት

ተጠቃሚዎች /Labour Intensive/ እንዲሆኑ ማድረግ።

9. የአገር ውስጥ ባለሀብቶችና እንዲሰጥላቸው ከውጭ ጋር የመወዳደር ብቃትን እስከ ሚያሳልብቱ ድረስ በቂና አስተማማኝ ጥበቃ እገዛ በመንግስት እንዲደረግላቸው ማድረግ።

10. ንግድ የታሪክ፣ የባህል፣ የቴክኖሎጂና የሕዝቦች ግንኙነት መሸጋገሪያ ዓይነተኛ ድልድይ መሆኑን ኢ.ዲ.ፓ ያምናል። በመሆኑም የንግድ ክፍለ ኢኮኖሚ ለአገራችን እድገት የሚኖረው ድርሻ በቀላሉ የሚገመት አይደለም። ይሁን እንጂ በአሁኑ ወቅት በንግድ ማህበረሰብ ላይ የተጫነው ከጣራ በላይ የናጂ የቤት ኪራይ፣ ተደራራቢና ትርፍና ኪነገራን፣ ገቢና ወጭን ግምት ውስጥ ያላስገባ ነው። በዚህም ምክንያት ነጋዴው ለአገሩ እድገት ማስብ ቀርቶ የራሱ ሕልውና አጠያያቂ ሁኔታ ውስጥ ገብቷል። ይህን የግብርና የታክስ አጣጣል መርህን ያልተከተለ እውራር በማስወገድ የንግድ ማህበረሰብ ለራሱና ለቤተሰቡ ከዚያም ለአገሩ ልማት የሚያበረክተውን አስተዋጽኦ በሚያሳድግ መልኩ ነጋዴውን ራሱን ያሳተፈ የኪራይ የግብርና የታክስ ሥርዓት መዘርጋት።

11. የእድገትና የሥልጣኔ እምብርቶች ከተሞች በመሆናቸው ብቃት ባለው አስተዳደራዊ መዋቅር እንዲተዳደሩ ሚዛናዊ በሆነ ኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ እቅድ እንዲመሩ ማድረግ። በተለይም አዲስ አበባ የሀገራችን የኢኮኖሚና የፖለቲካ ማዕከል ከመሆኗ አንጻር ከጠቅላይ ሚኒስትሩ ቁጥጥር ሥር ወጥታ የተሻለ ራስን በራስ የማስተዳደር መብትና ነጻነት በሚሰጥ የክልል መስተዳድርነት ደረጃ እንዲኖራት ማድረግ።

12. በእንዲሰጥላቸው ዘርፍ ወገኝ ሚና የሚኖረውን የወራተኛውን ሕዝብ ተገቢ ጥቅም የሚያስጠብቅ ሚዛናዊ የአወራሪ ሠራተኛ ሕግ እንዲኖር ማድረግ። እንዲሁም ሠራተኛው ለኑሮው በቂ የሆነ የሥራ ክፍያና ዋስትና

የሚያገኝበትን ሁኔታ በሕግ መወሰንና ለጤንነቱና ለሀይወቱ ተገቢ ዋስትና እንዲያገኝ ጥረት ማድረግ።

13. የፕራይቪታይዜሽን እንቅስቃሴ ኢኮኖሚውን በትክክል ከመንግስትና ከፖለቲካ ኃይሎች ይዞታ ነጻ የሚያደርግና የወራተኛውንም ሕዝብ የሥራ ዋስትና ግምት ውስጥ ባስገባ መልኩ እንዲከናወን ማድረግ።

14. በልማት ወደኋላ ለቀሩ አካባቢዎች የተለየ ትኩረት በመስጠት የተመጣጠነና ተደጋፊ የሆነ ልማትን ማፋጠን።

15. በደርግና በኢህአዴግ ያለአግባብ የተወረሱ የሕዝብ፣ የማህበራትና የግል ንብረቶች ለሕጋዊ ባለቤቶቻቸው እንዲመለሱና በአገራችን አስተማማኝ የኢኮኖሚ ዋስትና እንዲሰፍን ማድረግ።

16. የንግድን ማህበረሰብ ከመፈታትን አልፎ ከገበያ እያሰወጡት ያሉትንና ለሀገሪቱ የፖለቲካ ስርዓት አደገኛ ሁኔታ እየፈጠሩ የሚገኙትን በፖለቲካ ጡንቻ የሚታዘቡ የኢኮኖሚ፣ የንግድ፣ የማከፋፈያና የኢንዱስትሪ ድርጅቶች ከገበያ ማስወጣት።

17. የሁለንተናዊ እድገታችን ከፍተኛ እንቅፋት በመሆን ላይ ያለውን ሙስና ለማስወገድ እንዲቻል ለሙስና እድል የሚከፍቱ የአወራር ሥልቶችን መቀየር፣ የተጠናከረ የቁጥጥርና የክትትል ሥርዓትን ማጠናከር።

እነዚህ ከዚህ በላይ የተዘረዘሩት የፓርቲው የኢኮኖሚ ፖሊሲ አንጻር መሪ ሀሳቦች ሲሆኑ፣ መድረኩ የውይይቱ ተሳታፊዎች ተጨባጭ ውጤቶችን እንዲይዙ ላቀረባቸው የመንደርደሪያ ጥያቄዎች ኢ.ዲ.ፓ ያለው አቋም እንደሚከተለው ነው።

1. የሀገሪቱ እድገት ዋና ማንቆ የሆኑ ነገሮች ምንድን ናቸው?

የኢትዮጵያ ዕድገት ማንቆ የሆኑ ነገሮች ታሪካዊ፣ ፖለቲካዊ፣

ማህበራዊና ባህላዊ ጉዳዮችን አካተው የያዙ ውስብስብ ሰው ሰራሽና ተፈጥሮአዊ ክስተቶች ናቸው። በታሪካዊ መልኩ የአለም የሥራ ክፍፍል፣ የሰሜን ደቡብ ግንኙነት፣ የቀዝቃዛው ጦርነት ሲጠቀሱ፣ በፓለቲካዊ ገጹ የተረጋጋና የጸና መንግሥት እንዲሁም ተደጋጋፊና ቀጣይነት ያለው የዕድገት ፖሊሲ አለመኖር፣ የእርስ በርስ ጦርነት በምሳሌነት የሚጠቀሱ ናቸው። መሃይምነት፣ የሳይንስና ቴክኖሎጂ ባይተዋርነት በማህበራዊ ገጹ ሲፈረጁ፣ በአጠቃላይ የሥራና የፈጠራ ባህል አለመዳበር በባህላዊ ጎነ የሚታዩ ናቸው።

የኢኮኖሚ ዕድገት የሚባለው የምርት ዕድገት በዓይነትና በመጠን መጨመር ነው። በተቃራኒው የኢኮኖሚ አለማደግ የምርት አለመጨመር ነው። የኢኮኖሚ ዕድገት በተለያዩ ምክንያቶች ሊገታ ይችላል። በግልፅ እንደሚታወቀው ለማምረት የሚከተሉት ነገሮች መሟላት አለባቸው።

- ሀ. መራት (የተፈጥሮ ሀብት)
- ለ. የሰው ጉልበት
- ሐ. ካፒታል (ገንዘብ)
- መ. ዕውቀት

ከነዚህ አንዱ ከጎደለ የምርት ሂደት ይስተጓጎላል። በአብዛኛው የዕድገት ማነቆ ነው የሚባለው የካፒታልና የዕውቀት በተገቢው መጠንና ዓይነት አለመገኘት እንዴና መሠረታዊ ሲሆን፣ ከዚህ ያልተናነሰው የዕድገት ማነቆ ግን ያለንን ካፒታልና ዕውቀት በአግባቡ አለመጠቀም ነው።

የካፒታልና ዕውቀት እጥረት ብቻውን ለዕድገት መጓተት ወይም ለዕድገት ማነቆነት ተጠቃሽ ምክንያት አይሆንም። ለአንድ እድገት ዓይነተኛው ማነቆ ያለን ሀብት፣ የሰው ጉልበት፣ ካፒታልና ዕውቀት ዕድገትን ሊያፋጥን በሚያስችል መልኩ በተገቢ ጥናት ላይ በተመሠረተ የልማት ቅደም ተከተል ሥራ ላይ አለማዋል ነው። በአያንዳንዱ አገር ያለው የዕድገት ልዩነት መንስኤው ከተፈጥሮ ሀብት፣ የሰው ጉልበት፣

ካፒታልና ዕውቀት በተጨማሪ የፖሊሲ፣ የአገዛዝ የማበረታቻና የሀብት አጠቃቀም ልዩነት ነው።

ለአገራችን ዕድገት ማነቆ ከሆኑት የካፒታልና የዕውቀት ማጠጥ በተጓዳኝ፣ የፖሊሲዎች መዛባት፣ የአገዛዞች አምባገነንነት፣ የማበረታቻዎች አለመኖርና ከሁሉም በላይ የሀብት አጠቃቀማችን ዘይ ተገቢ አለመሆን ዓበይቱ የዕድገታችን ማነቆዎች ናቸው። አሁን ባለንበት የአገራችን ነባራዊ ሁኔታ የአገራችን ዕድገት ማነቆ የሆኑት የሀብት አጠቃቀም ችግር፣ የካፒታልና የዕውቀት እጥረት የሆኑት ችግሮች በተናጠልና በዝርዝር በሚከተሉት መስኮች ይንጸባረቃሉ።

1.1. የመንግስት አጠቃቀር

የዕድገት መሠረቱ የተረጋጋ የፖለቲካዊና ማህበራዊ ሕይወት በሕዝቡ መካከል መረጋገጥ ነው። የዚህ መሠረቱ ደግሞ ሕዝብ ያመነበት፣ የኔነው ያለው፣ ያከበረውና የወደደው የመንግስት አደረጃጀት (አጠቃቀር) መኖርና የርሱንም መመሪያዎች ደንቦችና የዕድገት ፖሊሲዎች በሀዘቡ ፈቃድ ተግባራዊ ማድረግ ሲቻል ነው።

ከዚህ አንጻር እህልዴግ የተከተለው በቋንቋ ላይ የተመሠረተ የፌዴራሊዝም የመንግስት አደረጃጀት (ይህንም በተገቢው ሁኔታ ያላሟላ ላሟላ ቢልም አይቻልም) የሕዝቡን ፍላጎት የተከተለ ካለመሆኑም በላይ፣ ጎሳኝነትን በማስፋፋት መነጣጠልና መከፋፈልን የሚያበረታታ፣ የልማት ስርዓትን ሚዛናዊነት ያልተከተለ በመሆኑ ለንብረት፣ ገንዘብ፣ እውቀትና ጊዜ መባከን የበኩሉን ድርሻ ያበረከተና ለዕድገታችን ማነቆ የሆነ ነው።

የመንግስት አጠቃቀሩ የፖለቲካውን ቀንጮ ለጨበጠው ብሔረሰብ ዕድገት ምቹ ሁኔታን የፈጠረና በክልሎች መካከል የነበረውን ልዩነት በከፍተኛ ደረጃ በማስፋት ፖለቲካው የተረጋጋ እንዳይሆን ያደረገ ስለሆነ

የዕድገታችን ዓይነተኛ ማነቆ ሆኗል።

1.2. የነፃ ገበያና የአብዮታዊ ዲሞክራሲያዊ ርዕዮተ ዓለም መጣረዝ።

እያንዳንዱ የኢኮኖሚ ሥርዓት የራሱ የሆነ ርዕዮተ ዓለም አለው። የነፃ ገበያ ርዕዮት የቡርገው ርዕዮት የሆነው ሊበራል ዲሞክራሲ ነው። የዚህም ርዕዮት የማዕዘን ድንጋይ ከግለሰብ ነፃነት ላይ የተመሠረተ ነው። የግለሰቡ ነፃ መሆን የብዙሀኑን ነፃነት ያረጋግጣል የሚል ነው። በ

እንጻፍ የአብዮታዊ ዲሞክራሲያዊ አመለካከት ነፃነት ወይም ዲሞክራሲ ከቡድን (መደብ) ይጀምራል። የቡድኑ ነፃ መሆን የግለሰቡን ነፃነት ያረጋግጣል የሚል የማርክሲስቶች እይታ ነው። እህልዴግ በአብዮታዊ ዲሞክራሲያዊ አቋሙ እንዳይገፋበት የዓለም ነባራዊ ሁኔታና የቀዝቃዛው ጦርነት ማከተም ተፍጾ ያዘው። ለሁራሹ እንዳይተው ወልዶ ያሳደገው የአልባንያ ኮሚኒዝም ነው። በዚህ ቅራኔ በመጠጠር በመራት ጥያቄ ላይ የወሰደው አቋምና ያወጣው ፖሊሲ የዕድገታችን አይነተኛ ጥያቄ ሆኗል።

የመራት በመንግስት መያዝ ለእህልዴግ በስልጣን መቆየት የሚያግለግለውን ያህል፣ የሀገሪቱን ዕድገት የዚያኑ ያህል ቁልቁል እየጎተታት ነው። በተመሳሳይ ሁኔታ የሊዝ ፖሊሲም ለኢንቨስተሮች አመቺ ባለመሆኑ የተፈለገውን ያህል በገጠርም ሆነ በከተማ ኢንቨስትመንት እንዲሰፋፋ አላስቻለም።

1.3. በጥናት ላይ ያልተመሠረተ የመዋቅር ማሻሻያ ፕሮግራም ተግባራዊነት

የመዋቅር ማሻሻያ ፕሮግራም (Structural Adjustment Programme) በዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅቶች በሆኑት አይ እም እፍ እና ዓለም ባንክ ለሁሉም ታዳጊ አገሮች ችግሮች በመፍትሄነት የሚሰጥ የሁሉም በሽታዎች መድሀኒት ነው።

ታምሩ ግን መድሀኒቱ ለየትኛውም አገር በሽታ ፈዋሽ አለመሆኑ ነው። ይህ በውልና በግልጽ እየታወቀ፡ ኢሕአዴግ የፖለቲካ ስልጣኑን ለማደላደልና የምዕራባውያንን ድጋፍ ለማግኘት (ድጋፍ ባይሰጡትም እንዳይታወቁት) ከሚል መሠረተ ሀሳብ ተነስቶ የወሰደው የፕሮግራም ማስተካከያ የብርንዋጋ መተነሰ፡ ወደ ውጭ የምንልካቸውን ሽቀጦች ዋጋ በማርክስ፡ የአገር ውስጥ ምርት ከውጭ በሚገቡ ሽቀጦች ውድድር እንዲወድቅ ወዘተ በማድረግ የአገር ውስጥ ካፒታል እንዳያንሰራራ ከፍተኛ ማነቆ ከመሆኑም በላይ ለሥራ አጥነት የበኩሉን ድርሻ አበርክቷል።

1.4. በፖለቲካ ድርጅቶች የሚታገዙ የኢኮኖሚ ድርጅቶች በማምረት፡ በማከፋፈልና በማከማቸት ውስጥ ቀጥተኛ ተሳታፊ መሆንና የፖለቲካው ድጋፍ የሌላቸው የኢኮኖሚ ድርጅቶች ከገበያ መውጣት፡

በመርህ ደረጃ ኢሕአዴግ የፖለቲካ ድርጅቶች ከኢኮኖሚ ይዞታ ውጭ መሆን እንዳለባቸው ያምናል። ይህ ግን ሌሎች ተቃዋሚ ድርጅቶች በኢኮኖሚ ደርጅተው የእርሱ የሥልጣን ተቀናቃኝ እንዳይሆኑ ከወዲሁ ለመገደብ የታሰበ እንጂ፡ በራሱ ላይ ተፈጻሚ የሆነ መርህ አልሆነም። በመሆኑም በትራንስፖርት፡ በህትመት፡ በኢሊክትሮኒክስ፡ በብዙሀን መገናኛ፡ በማከፋፈያና በባንክ ወዘተ ዘርፎች የኢህአዴግ ንብረት የሆኑ የኢኮኖሚ ተቋሞችን በማቋቋምና በመንግስት ቢሮክራሲና ህግ እንዲጠቀሙ በማድረግ ሌሎች እቻ የግል ድርጅቶች ከገበያው እንዲወጡ እያደረገ ነው። ይህም ነጻና ፍትሃዊ የሆነ የገበያ ውድድርን በመዘጋት ገበያውን በሞኖፖል ለመያዝ የሚደረገውን ጥረት ከማሳየቱም በላይ፡ ለዕድገታችን የበኩላቸውን ድጋፍ ሊያበረክቱ የሚችሉ ሀይሎችን ከገበያ በማስወጣት የእርምጃችን ማነቆ ሆኗል። ይህም ኢሕአዴግ ኢኮኖሚውን በብቸኝነት በመቆጣጠር ዘላለማዊ የፖለቲካ

የበላይነቱን ይዞ የመኖር ምኞቱን የሚያሳይ ነው።

1.5. ቢሮክራሲው ትምህርት፡ ዕውቀትና ችሎታ ባለው የሰው ሀይል አለመደራጀት

ቢሮክራሲ ጊዜ ያለፈባቸውን ደንቦች፡ ሕጎችና መመሪያዎችን በማሻሻል፡ አዳዲስ የአሠራር ደንቦችን በመቅረጽ በአጠቃላይ ለአድገት እመቺ የሆኑ ደንቦችንና መመሪያዎችን በማዘጋጀት በሕግ አውጪው አካል እንዲህድቁ የማድረግና የወጡ የዕድገትና የልማት ፖሊሲዎችም በትክክል ተግባራዊ እንዲሆኑ የሚያደርግ የመንግስት እይነተኛ የድርጊት መሣሪያ መሆኑ ግልጽ ነው። ከዚህ አንጻር ቢሮክራሲ ለአድገታችን መፋጠንም ሆነ መንተት የራሹ የሆነ ተጽዕኖ ያለው አካል መሆኑ ግልጽ ነው። በዚህ አካል ላይ የሚገኙ ሰዎች ዕውቀት፡ ትምህርት፡ ልምድና የአገር ፍቅር ስሜት ለዕድገታችን ወደፊት መግፋት ወይም ወደኋላ መጎተት ከፍተኛ ድርሻ አለው። ይህ መሆኑ እየታወቀ ኢህአዴግ ከሚከተለው የዘር ፖለቲካ ብቻ በመነሳት ልምድ ችሎታና ዕውቀት ያላቸው ሰዎች ተባረው በፖለቲካ ታማኝነትና በዘር ብቻ ተለማማጅ የቢሮ ሠራተኞች በየመሥሪያ ቤቱ መመደብ ለዕድገታችን መንተት ለሥራዎች በወቅቱና በትክክል አለመፈፀም ዋና ማነቆ ሆኗል። ከዚህ በላይ ቢሮክራሲው የተረጋጋ (ደራሚ) ባለመሆኑ ሥራዎች በዕቅድና በቅደም ተከተል ካለመከናወናቸውም በላይ ላልቆይበት በሚል ምክንያት ሁሉም "የድርሻይን" በማለት ለአገሪቱ ዕድገት ማደራጃ የሚውለውን ገንዘብ የቻለውን ያህል እየዘገነ ይጠፋል። በመገናኛ ብዙሀን የሚሰሙ ዜናዎች ዛሬ በባለሥልጣናት የሚዘረፈው ገንዘብ በሺ ሳይሆን በሚሊዮን የሚቆጠር ነው።

1.6. የምርታማነትን ዝቅተኝነት፡ የፍጆታና ቁጠባ አለመመጣጠን

ባለብን አጠቃላይ ኋላቀርነት የተነሳ፡ የምርት መገልገያ መሣሪያዎቻችንና የእያንዳንዱ ሠራተኛ የምርታምነት ደረጃ

የሚፈለገውን ያህል የዳበረ አይደለም። ምርታማነታችን በኢንዱስትሪም ሆነ በግብርናው ዘርፍ እጅግ ዝቅተኛ ነው። ይህ ከሳይንስና ቴክኖሎጂ ሽግግርና አጠቃቀም፡ ከሠራተኛው ዕውቀትና ትምህርት ጋር የተቆራኘ የአጠቃላይ ኋላ ቀርነታችን ነጸብራቅ ነው። ከዚህ በተጨማሪ ምንም እንኳን መቆጠብ የሚቻለው ከዕለት የምግብና ከዓመት ልብስ የሚተርፈውን እንኳ ቢሆን፡ ቁጠባ በሀሳብ ደረጃም ቢሆን ስርዖን የገባ ሀሳብ አይደለም። ለነገ፡ ለነገወዲያ ወይም ለከርሞ ማስቀመጥ እንኳን ባንችል የአጠቃቀም ቁጠባ የለንም። በተቃራኒው የተወሰነ የሀብተሰባቸን ክፍል ያላመረተውን የሚመገብ ነው። ሌላው ተበድሮና ተለቅቶ ይመገባል፡ ይልብሳል። መቆጠብ እንኳን ባንችል ያመረትነውን ያህል የመጠቀም ባህል ልናገብር ይገባል። በኢኮኖሚስቶች እይን ሲታይ ምን እንደሚባል ባናውቅም በኛ እምነት ከአመራቱት በላይ ወይም ያላመረቱትን መጠቀም የዕድገት ማነቆ ይመስለናል። ተበድሮ ቢጋጃር፡ በሚትሰቡሽ መፍሰስ ጤናማ አይመስለንም። ተበድሮ ለትምህርት፡ ተበድሮ ለጤና፡ ተበድሮ ለመንገድ፡ ለኢንዱስትሪ እንጂ።

1.7. ትምህርት ለዕድገት መፍጠን፡ ለችግር ፈቺነት በሚውልበት መልኩ አለመቀየስ

የአገር ዕድገት ከሰው ልማት ይጀምራል። ትምህርት የዕድገት መሠረት ነው የሚባለውም ያለምክንያት አይደለም። የሰው ልጅ ተፈጥሮ የሚለምደው የሚገራውና በራሱ ፍላጎት ሥር የሚያውለው በትምህርት መሳሪያነት ብቻ ነው። የዕድገት አንፃራዊ መለኪያውም የሰው ልጅ በተፈጥሮ ላይ ያለው የበላይነት፡ ተፈጥሮን አውቆ ለራሱ ጥቅም የማዋል ችሎታና ብቃቱ ነው። ይህ ደግሞ ካለ ትምህርት የሚታሰብ አይደለም። እስከ ዛሬ የነበሩ ስርዓተ-ግባቶች ትምህርትን የርዕዮተ ዓለም ማደራጃ ከማድረግ ውጭ ለምርምር እና ለፈጠራ በሚያመች መልኩ

አልቀየሱትም። ትምህርት በሥራ ፈጣሪነቱና በእገር ዕድገት አፋጣኝነቱ ያለው ድርሻ ንልቁ እንዲወጣ የሚያስችል የትምህርት ፓሊሲ አልቀየሱም። የትምህርቱ ትኩረት በቀለም ብቻ ያተኮረ ስለሆነ ለሙያና ለቴክኒክ ዕውቀት ሀዝባችን ባዕድ እንዲሆን አድርጎታል።

ይህም በዕድገታችን ላይ ማንቆ ከሆኑት ጉዳዮች አንዱ ነው። መሀይም ሰው አካባቢውን የማወቅ፣ የመልመድና የመግራት ችሎታና ብቃቱ ውስን ነው።

1.8. የአገሪቱ ኢኮኖሚ በግብርና ላይ መመሥረት

የአገራችን ኢኮኖሚ በግብርና ላይ የተመሠረተ ከመሆኑም በላይ የአስተራረስ ዘዴው ከባህላዊ ያልወጣ ነው። ከዚህ በላይ የግብርና ኢኮኖሚ በአብዛኛው በተፈጥሮ አደጋዎች ማለትም ለድርቅ፣ ለእንባጣ፣ ለተምች፣ በረዶ፣ ውርጭ ወዘተ የተጋለጠ ነው። ከዚህ ሁሉ በላይ የምርቱን መጠን በእያንዳንዱ መሬት ስፋትና የለምነት ደረጃና በሚደረግለት ግብአት የሚመሠረት ነው።

እነዚህ ተጠቃለው በምርት ውጤቱ ላይ ተፅእኖ ያሳድራሉ። በንድፈ ሀሳብ ደረጃ በግብርና ላይ የተመሠረተ ኢኮኖሚ ቢያንስ ለህዝብ የምግብ ፍጆታውን መቻል እንደነበረበት ይታመናል። የኛ ግን ከፍ ሲል በተጠቀሱት የሀብት አጠቃቀም ዘዴ፣ የተፈጥሮ ችግሮችና በአስተራረስ ዘዴ ጓላቀርነት የተነሳ ምግባችን ከውጭ በብድርና በዕርዳታ ማስመጣትና መቀበል ግድ ሆኖብናል። በኋለም የመጨረሻ ድህ አገሮች የመጨረሻዋ አገር ኢትዮጵያ ሆናለች።

ይህም በመሆኑ ያሉት የፍጆታ ዕቃ እምራች የሆኑት የምግብ፣ የመጠጥና የጨርቃጨርቅ ፋብሪካዎች እንኳን ጥሪ ዕቃ፣ መለዋወጫ፣ ነጻጅ ወዘተ በውጭ ምንዛሪ ከውጭ ማስገባት ግዴታ አድርጎታል። ይህ ሁኔታ ለተስፋፋ ዕርባታ የሚውለውን ሀብት ለፍጆታ እና ለአላቂ ምርቶች

እንድናውል አድርጎታል። ይህም በበኩሉ የዕድገታችን ማንቆ ነው።

1.9. ምዝበራና ብኩንነት

ምዝበራ የህዝብንና የመንግሥትን ንብረት፣ ለእገር እድገት የሚውለውን ሀብት ሀገጣጥ በሆነ መንገድ መውሰድ ሲሆን፣ ብኩንነት የዚህ ዕድምታ ያለውና ንብረትን ያለአግባብ መጠቀም ነው። ምዝበራና ብኩንነት፣ በሥልጣን መሃዘል፣ ኃላፊነት፣ ከዕውቀት፣ ከችሎታና ከትምህርት ጋር አለመመጣጠን፣ የመንግሥት አሠራር ግልጽ አለመሆን፣ የፖለቲካ አለመረጋጋት፣ ተጠያቂነትና ሀላፊነት በግልፅ አለመኖር፣ እንዲሁም ጥብቅ ክትትልና ቁጥጥር ካለመኖር የሚከሰቱ ናቸው። እነዚህ ሁኔታዎች በአገራችን የተጠበቁ (የተረጋገጡ) ባለመሆናቸው የመንግሥትና የህዝብ ንብረት በግለሰቦች ሲመዘበሩ ይስተዋላል። ይህም እንደ የዕድገት ማንቆ ነው።

1.10. ጦርነት

ጦርነት የዕድገት ማንቆ ብቻ ሳይሆን የነበረን ዕድገት አውጃል ነው። የስልጣኔ ቀባሪ፣ የሰው ልጅ ህልውና መቅሰፍት የሆነ ፖለቲካዊ ክስተት ነው። ኢትዮጵያ ሀገራችን በጀግኖች ልጆች ሁለንተናዊ መስዋዕትነት ዳር ድንበሯን አስከብራ ነፃነቷን ጠብቃ የቆየችው በጦርነት ቢሆንም፣ ጦርነቱ በዕድገቷ ላይ ያሳደረው አፍራሽ ተጽእኖ አሁን የምንገኝበት ነባራዊ ሁኔታ ማስረጃ ነው። በጦርነቱ ከሚወድመው ንብረትና ህይወት በተጨማሪ ለጦርነቱ ማካሄጃ የሚውለው ጎንዘብ፣ የሰው ህይድ፣ ቁሳቁስና ጊዜ ለዕድገት ይውል ከነበረው ሀብት እየተቀነሰ የሚሰጥ በመሆኑ ጦርነት የቱን ያህል የዕድገት ማንቆ መሆኑን መገንዘብ አይከብድም።

1.11. የህዝባችን ዕድገት ከምርታችን እድገት ጋር አለመመጣጠን

የሕዝብ ቁጥርና የምርት መጠን አለመጣጣም ለዕድገት የምናውለውን ወዋዕል ነዋይ

በመሟጠጥ የዕድገት ማንቆ ይሆናል።

ለነዚህ ማንቆዎች መኖር ምክንያቱስ ምንድነው?

ከፍ ሲል ለመግለጽ እንደተሞከረው የኢኮኖሚ ዕድገት የሚባለው የምርት ዕድገት ነው። በተቃራኒም የዕድገት ማንቆ የሚባለው ምርት እንዳያድግ ዕንቅፋት የሚሆነው ማለት ነው። ምርትን ለማምረት አራት መሠረታዊ ነገሮች ያስፈልጋሉ። እነሱም፡

1. መሬት (የተፈጥሮ ሀብት)
2. የሰው ጉልበት
3. ካፒታል
4. ዕውቀት ናቸው።

ከነዚህ ውስጥ የአንዱ መጉደል ምርትን እያስገኝም። ለምርት ዕድገት አለመጨመር ወይም ለዕድገት ማንቆ የሚባለው የካፒታልና የዕውቀት በተገቢው መጠንና ዓይነት አለመገኘት ቢሆንም ዋነኛው የዕድገት ማንቆ ግን ያለንን ሀብት (ካፒታል ዕውቀት የሰው ጉልበትና የተፈጥሮ ሀብት) በአግባቡ ጥቅም ላይ አለማዋል መሠረታዊ የዕድገት ማንቆ ነው።

የካፒታልና የዕውቀት ዕጥረት ለድህነት መኖር የሚያበረክተው ድርሻ ባያጠራጥርም ብቸኛው ተጠያቂ ግን አይደለም። ምክንያቱም ለምርት ዕድገት ወሳኝ ድርሻ የሚጫወተው ያለንን ሀብት የአጠቃቀም ዘዴ ነው። በእያንዳንዱ አገር ያለው የዕድገት ልዩነት መንስዔው ከተፈጥሮ ሀብት፣ የሰው ጉልበት፣ ካፒታልና፣ ዕውቀት በተጨማሪ የፖሊሲ፣ የአገዛዝ ማበረታቻና የሀብት አጠቃቀም ልዩነት ዋናው ነው። የአገራችን ዕድገት ማንቆ ከሆኑት ችግሮች ከካፒታልና ዕውቀት ማጠጥ በተጓዳኝ የፖሊሲዎች መዘባት፣ የአገዛዦች የአምባገነንነት፣ የማበረታቻዎች አለመኖርና በአጠቃላይ የሀብት አጠቃቀማችን ዘዴ ተገቢ አለመሆን ዓይነተኛ የእድገታችን ማንቆዎች ናቸው። የዕድገታችን ማንቆ የሆኑ ጉዳዮች የመኖራቸው ምክንያት በካፒታልና በዕውቀት

ዕጥረት ቢሰበሰብም፡ በወሳኝነት መንግሥት የሚያራምደው ፖለቲካና ፖለቲካውን ለማስረጽ የሚከተለው የዕድገት ፖሊሲ ከአገሪቱ ተጨባጭ ሁኔታ፡ ከህዝቡ ዕውነተኛ ፍላጎትና ከተግባሮች ቅደም ተከተል ተገቢነትና ተደጋጋሚነት አለመመኘጨት ነው።

ማንቆዎቹን ለማስወገድ መደረግ ያለበት

የዕድገታችን ማንቆ የሆኑ ጉዳዮች በአጭር ጊዜ የሚወገዱ አይሆኑም። ችግሮቹ የአጭር፡ የመካከለኛና የረጅም ጊዜ የተሞላደና የተደጋገፈ ዕቅድን በተከታታይነት ተግባራዊ ማድረግ ያጠይቃል። እዴጋ ያለብንን ማንቆዎች ለማስወገድ መደረግ አለበት የሚለው የሚከተሉትን ነው።

1. በአጭር ጊዜ

1.1. በብሔራዊ ዕርቅና ሰላም ላይ የተመሠረተ ዴሞክራሲያዊ መንግሥት ማደራጀት፡

ዕድገት የተረጋጋ ፖለቲካዊ፡ ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ህይወትን፡ እንዲሁም የተከታታይና ተደጋጋሚነት ያለው ብሔራዊ ፖሊሲ መኖርን ይሻል። ለዚህ ደግሞ መሠረቱ የሁሉንም ወገን ይሁንታንና ተቀባይነትን ያገኘ መንግሥት መኖርን ይጠይቃል። ይህ ሁኔታ በአገራችን የለም። ስለሆነም በብሔራዊ ዕርቅ ላይ የተመሠረተ ለተፋጠነ ዕድገትና ኢትዮጵያ ይዛለችበት መልካም አንድነት መቀጠል መድሀን የሆነ የፌዴራል አደረጃጀት መኖርን፡ የመንግሥት አሠራር ግልጽና ተጠያቂነት ያለው ሆኖ ባለሥልጣኑ በወቅታዊ ምርጫ በሕዝብ ፈቃድ ስልጣን የሚይዙበትና የሚለቁበት ሕገ መንግሥታዊ ስርዓት በሕዝቡ ፈቃድ መመሥረት፡

1.2. ከአብዮታዊ ዲሞክራሲያዊ አስተያየት የዐጃ የነፃ ገበያ ርዕዮተ ዓለም ማራመድና የነፃ ገበያ የኢኮኖሚ መርህ ከኢትዮጵያ ተጨባጭ ሁኔታ ጋር

ባገናዘበ መልኩ ተግባራዊ ማድረግና መራትን በግል ሀብትነት እንዲያዝ ማድረግ፡

1.3. ኢንቨስትመንትን ከቢሮክራሲው ውጣ ውረድ የገመድ ጉተታ በማላቀቅ ቀልጣፋና ምቹ ሁኔታን መፍጠር፡

1.4. ለአገር ውስጥ ኢንዱስትሪዎች ዕድገት ምቹ ሁኔታ ከመፍጠር ባሻገር ለውድድር ብቁ እስኪሆኑ እስፈላጊውን ጥበቃ ማድረግ፡

1.5. በመዋቅር ማሻሻያው ፕሮግራም ሰበብ የተከሰቱ ችግሮችን ለመቋቋም የአገር ውስጥ ምርቶችን በመጠንና በአይነት በማላደግ ወደ ውጭ የምንልካቸውን ምርቶች አይነትና መጠን መጨመር፡

1.6. የፖለቲካ ድርጅቶች በኢኮኖሚ የማምረት፡ የማከፋፈልና የማከማቸት ተግባር ላይ እንዳይሰማሩ ማገድ፡

1.7. በሮክራሲው ከፖለቲካ ነፃ በሆነ መንገድ በሙያ ትምህርት ችሎታና ልምድ ላይ ተመስርቶ በውድድር እንዲያዝ ማድረግ፡

1.8. የህዝባችን ቁጥር ከምርታችን ዕድገት ጋር የተጣጣመ እንዲሆን ተገቢ ስልት መንደፍ፡

1.9. ለእርስ በእርስ ጦርነት ምክንያት የሆኑ፡ የስልጣን ድልድል የሀብት ክፍፍልና የአካባቢያዊ ልማት ስርጭት ሚዛናዊ እና ሕገፍ እንዲሆኑ ማድረግ።

2. በመካከለኛ ጊዜ

2.1. የምርት መገልገያዎች፡ መሳሪያዎችንና የሠራተኛውን ህዝብ ምርታማነት ደረጃ በደረጃ ለማሳደግ አዳዲስ ቴክኖሎጂዎችን መጠቀም። የሠራተኛውን ዕውቀት በተከታታይ ሥልጠና ማሻሻል፡

2.2. ትምህርት ለዕድገት መፋጠን መሠረቱ እንደመሆኑ ፖሊሲው በቴክኒክና በሙያ ትምህርት ላይ ትኩረት እንዲሠጥ በማድረግ

የሙያና የቴክኒክ ትምህርት ቤቶችን ማስፋፋት፡

2.3. የግብርናው ክፍለ ኢኮኖሚ ቢያንስ በምግብ እህል እራሳችንን በምንችልበት መንገድ ማደራጀት፡ የመራትንና የእያንዳንዱን ገበሬ ምርታማነት የሚያሳድጉ ዘዴዎችን መጠቀም፡

2.4. ምዝበራና ብኩንነትን ሥልጣንን በማከፋፈል፡ የመንግሥትን አሠራር ግልፅ በማድረግ፡ ሥራና ሠራተኛውን በማገናኘት፡ ሀላፊነትና ተጠያቂነት በማጠናከር፡ ለተገቢ ሥራ ተገቢ ክፍያ በመክፈልና ጥብቅ ቁጥጥርና ከትትል በማድረግ መከላከል፡

3. በረጅም ጊዜ

3.1. በኢኮኖሚው ውስጥ የሀይል ማመንጫዎችን፡ ሞደርናይዜሽንና ስፔሻላይዜሽን ሥራ ላይ በማዋል ኢኮኖሚው ከግብርና ጥገኝነት ተላቆ ኢንዱስትሪ መራሽ ወደሆነ ኢኮኖሚ እንዲሸጋገር ማድረግና በዚህም ውስጥ የግሉ ኢኮኖሚ የጎላ ሚና እንዲኖረው ማስቻል፡

መንግሥት ለሀገሪቱ ዕድገት ምን ዓይነት ወሳኝ ሚና አለው? ህብረተሰብ?

መንግሥት በተለይም እንደኛ አገር ያለ መንግሥት የአገር እድገት አይነተኛና ሁለገብ ሚና የሚጫወት አካል ነው። ከሁሉ በፊት ታሪካዊና ባህላዊ የሆኑትን ተግባራትን ማለትም ህግና ስርዓት ማስጠበቅ፡ ዳር ድንበር መጠበቅ፡ ፀጥታ ማስከበር፡ ሰላምን ማረጋገጥ ተቀዳሚ ተግባሩ ነው። ይህ ደግሞ ለዕድገት የራሱ ድርሻ አለው። ከዚህ በተጓዳኝ ተስማሚ የዕድገት ፖሊሲ በመንደፍ፡ ደንቦች፡ መመሪያዎችንና ህጎችን በማውጣት የዕድገት አቅጣጫን ይቀይሳል። የግል ባለሀብቶች በማይሰማሩባቸው የአገልግሎት ሰጪ ዘርፎች በመግባት ለምሳሌ መንገድ ሥራ፡ ድልድይ ወዘተ ወሳኝ ሚና ይጫወታል። ለሕዝብ የወል ጥቅም የሚውሉ ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ዘርፎችን

በማልማት ለግሉ ዘርፍ እስፋላጊውን ጥበቃ በማድረግ፣ የወጪና የገቢ ንግድን በመምራት ወሳኝ ሚና ይጫወታል።

ሀብረተሰብ

የአንድ አገር ዕድገት ድምር ውጤት የእያንዳንዱ ሰው ጥረት ድምር ነው። ሀብረተሰብ በግልና በማህበር ገንዘቡን፣ እውቀቱን፣ ጉልበቱንና ጊዜውን በማቀናጀት ለአገር እድገት ዓይነተኛ ሚና ይጫወታል። ሀብረተሰብ የመንግስትን የልማት ፖሊሲ ወደ ተግባር ተርጓሚ በመሆኑ ለዕድገት የሚያበረክተው ድርሻ እንድንሰጥ ሀላፊነት የሚባል አይደለም። ይህ ግን ዕውን የሚሆነው ህዝብን የሚያሳትፍ ፖሊሲ ሲኖርና ፖሊሲውም በህዝብ፣ በሰህንወት፣ በሀዘብ ሲባል ወደ ተግባር መተርጎም ሲቻል ነው።

መንግሥት የሚያራምደው የኢኮኖሚ ፖሊሲ የህዝብን ፍላጎት የሚያሟላና ሀገሪቱን ወደ ዕድገት ጎዳና የሚያመራ መሆኑ እንዴት መረጋገጥ ይቻላል

መንግሥት የሚያራምደው የኢኮኖሚ ፖሊሲ የህዝብን

ፍላጎት የሚያሟላና ሀገሪቱን ወደ ዕድገት ጎዳና የሚያመራ መሆኑ የሚረጋገጠው፡

ሀ. ፖሊሲው በህዝብ ፍላጎትና በእርሱ ቀጥተኛ ተሳትፎ የተነደፈ እንደሆነ፤

ለ. የፖሊሲው ሀሳብ ከህዝቡ የመነጨ ከሆነ፤

ሐ. በተግባራዊነቱ የህዝቡ የውዴታ ግዴታ ቀጥተኛ ፍላጎት ላይ የተመሠረተ ተሳትፎ ካለበት፤

መ. ፖሊሲው ተግባራዊና ጠቃሚ መሆኑን ከተመክሮ የተረጋገጠ መሆኑን ህዝቡ ሲያምኑበት፤

ሠ. ፖሊሲው ከትክክለኛው ችግር የተነሳ እንደሆነ፤

ሀብረተሰቡ በፖሊሲ ማውጣት ሂደት ውስጥ ቢሳተፍ ጠቀሜታ/ጉዳቱ ምን ይሆናል?

በፖሊሲ ማውጣት የህዝቡ ተሳትፎ መኖር ለፖሊሲው ትክክለኛነት ብቻ ሳይሆን ፖሊሲውን ተግባራዊ ለማድረግ የላቀ ድርሻ ያበረክታል። ይህ ሲባል ግን በሁሉም የፖሊሲ ጉዳዮች ላይ የሁሉንም ወይም የአብዛኛውን ህዝብ ተሳትፎ መጠበቅ ተገቢ ነው ማለት አይደለም። ምክንያቱም

አንዳንዶች ፖሊሲዎች ቴክኒካዊ ከመሆን አልፈው የዕውቀትን ስፋትና ጥልቀት፣ የሙያ ብቃትን ይሻሉ። ይህ ደግሞ ከሁሉም ሰው የሚጠበቅ አይደለም። ይሁን እንጂ አንድን ፖሊሲ ጉዳዩ በሚመለከታቸው አካሎች ማለትም የሙያው ባለቤቶች ማስጠናትን የነርሱንም ማዕከላዊ ሀሳብ ማግኘት ጠቀሜታው የበዛ ነው። ህዝብን በፖሊሲ ማውጣት ማሳተፍ ተገቢ ነው ስንል ተግባራዊ የሚሆነው በህዝብ በመሆኑ ነው። ህዝብ በፖሊሲ ማውጣት የሚሳተፍባቸው መድረኮችም።

ሀ. የሙያ ማህበራት፤

ለ. የፆታ ማህበራት፤

ሐ. የትምህርት ተቋማት፤

መ. የፖለቲካ ድርጅቶች፤

ሠ. ሲቪክ ማህበራት፤

ረ. የሠራተኛ ማህበራት፤

ሰ. የብዙሀን መገናኛ ተቋማት፤

ሸ. ለዚህ ተግባር በሚቋቋሙ ኮሚቴዎች፤

ቀ. ልዩ ልዩ ሴሚናሮችና ሕዝባዊ ስብሰባዎች ወዘተ...

አመሰግናለሁ። ■

CALVIN AND HOBBS

WIZARD of ID

የኢኮኖሚ ፖሊሲና የ1992 ዓ.ም. ምርጫ

ከዶ/ር በየነ ጴጥሮስ

የኢትዮጵያ የሰላምና የዲሞክራሲ አማራጭ ኃይሎች ምክር ቤት ተወካይ

የኢኮኖሚ ፖሊሲና የ1992 ዓ.ም ምርጫ በሚለው ሀሳብ የድርጅቱን አቋምና ይዘት እንድናብራራ ስንጠየቅ ይህንን ተሳትፎ ማድረግ ብሔራዊ ግዴታችን እንደሆነ በመውሰድ ነው። በጣም አጣጥሎ በሆነ ስራ መካከል በዛሬው እለት እዚህ መድረክ ላይ ለመገኘት የቻልኩት። በቂ ዝግጅት የለንም ወዘተ... ብሎ ይቅርታ በመጠየቅ ምክንያት የመደርደር ፍላጎት የለኝም።

በጉዳዮቹ ዙሪያ ባለፉት ስምንት አመታት የኖርንበትና ያለፍንበት ስለሆነ ተዘጋጅቶና ሽምድ ያመምጣትም አያስፈልገንም። ስለሆነም እንዲሁ እንዲሁ የሆኑትን ነጥቦች ብቻ በማንሳት ከቤቱ በሚነሱ ጥያቄዎች አማካኝነት ሀሳባችንን ይበልጥ ግልጽ ለማድረግና ለማስፋፋት እንሞክራለን።

ርዕሱ ብሩህ ሆኖ እያለና እኳኋም የምርጫን ተግባር የሚገልጽ ሆኖ እያለ፤ በእሁኑ ጊዜ የምንነጋገረው ወደ ትክክለኛ ምርጫ የሚያደርስ ውድድር በሌለበት ወይም ለውድድር አመቺ የሆነ ሁኔታ በሌለበት እንደሆነ በትድሚያ ለማሳወቅ እውቃለሁ።

እንግዲህ ወደ ፍሬ ነገሩ ልሂድና የኢኮኖሚ ፖሊሲያችን ለሀገሪቱ እድገት ዋና ማነቆ ለሆኑ ነገሮች መፍትሄ የሚሰጥ ሊሆን

እንደሚገባ ካዘጋጃች የትድሚያ ሀሳብ የቀረበልን ነው። ያለው ስርአት እራሱ የደረደራቸውን መልሶ መድገም ለዚህ ለዛሬው ወይይት ጠቃሚ አይመስለኝም። ስለሆነም አሳስፈላጊውን ጥቁ ዋናዎቹ ለሀገሪቱ እድገት ማነቆ የሆኑ ኢኮኖሚያዊ ምክንያቶች ምንድን ናቸው የሚለው ላይ ለማተኮር እፈልጋለሁ። ከሁሉም በላይ ሀዘባችን ለዘመናት የማምረት፣ የመፍጠር፣ ኑሮን የማሻሻል ተነሳሽነቱ ታግቶ እስረኛ ሆኖ ነው ዘመናትን ያስቆጠረው። የኛ የኢኮኖሚ ፖሊሲ ሀዘባችንን ከዚህ ነጻ የሚያወጣ መሆን አለበት ብለን እናምናለን። የሀዘብን ተነሳሽነት (Initiative)፣ የመፍጠር ችሎታ፣ ተንቀሳቃሽ የማምረትና የማፍራት ብቃቱን በነጻ ተግባር ላይ እንዲያውል የሚያስችል ከፖለቲካ ውጤታ የጸዳ አካባቢያዊ ሁኔታ አስፈላጊ ነው። ከዚህም ጋር አብሮ የሚሄድ የኢኮኖሚ ፖሊሲ እንቀርጻለን። ለዚህም በትድሚያ የፖለቲካ ስርአቱ እና ብሎም መንግስታዊ አስተዳደሩ ወደ መድበለ ፓርቲ እና ዲሞክራሲያዊ ስርአት መሸጋገር የግድ ነው። ከዚያ ውጪ ስለኢኮኖሚያዊ እድገት ለማውራት መመኘት መቃወም ከመሆን አያልፍም።

ምናልባት አንዳንድ አምባገነኖች (ዲክቱተሮች) በመፍላቸው እገሮች ሁሉ ኢኮኖሚያዊ እድገት ተካሂዶ የለም ወይ? የፒኖሼ ጅሌ፤

የሻሁን አራን፤ የማርክስን ፊሊፒንስ የመሳሰሉትን መጥቀስ ይቻላል። የሶቭየት ህብረቱንም ትልቁን ኢምፓየር እንዲሁ። ነገር ግን እነዚህን ሁሉ መለስ ብለን ስናይ መሠረታቸው ተናግቶ የተያያዘላቸው ዘላቂ የሆነ ኢኮኖሚያዊ እድገት አሳይተው ዘላቂ (Sustainable) የሆነ ኑሮ እና ሕይወት ለሀዘባቸው እንዳልሰጡና እስካሁንም ከኢኮኖሚ ቀውሶች እንዳልተላቀቁ ይታወቃል። ስለሆነም መድበለ ፓርቲ ስርአት በአገራችን የሚሰፍንበት ሁኔታ ለኢኮኖሚ ፖሊሲያችን መነሻ ይሆናል የሚለውን ሀሳብ እስካሁን አልተቀበልንም። የማይሆን የኢኮኖሚ ፖሊሲ ይኸው እስካሁን ድረስ ወደ ኋላ ሲጎትተን ለድህነታችን ዋነኛው ምክንያት ሆኖ ዘልቋል። በኛ እምነት ሰፊውን የማህበረሰብ ክፍል መሠረት ያደረገ ነጻ የገበያ ኢኮኖሚ በአገራችን ሊሰፍን ይገባል። በማህበራዊ ፍትህ መርህ የሚመራ ነጻ የገበያ ኢኮኖሚ ማለታችን ነው። ፍሬ ነገሩ የዳበረ የኢኮኖሚ ዐቅም ያለው ብቻ ባለው አድሻነት ተንቀሳቃሽ ወደ ኋላ የቀረውንና በነጻው ገበያ ስርአት የመወዳደር ብቃት የሌለውን ማህበረሰብ አቀጣጫ የሚያድግ፣ በሌላው ፓራሳይት የሆነ የጥቂቶች ብቻ ኢኮኖሚ ማለታችን አይደለም። ነጻ ገበያ ኢኮኖሚ ስንል ማህበራዊ ፍትህን መሠረት ያደረገ ሊሆን ይገባል እንላለን። ለዚህ ሁሉ ሰላምና መረጋጋት

ያስፈልጋል።

ልዩነታችንን በሰላማዊ አግባብ የምንፈታበት ሁኔታ ተፈጥሮ የተረጋጋ ኑሮ መከተል የግድ ይሆናል። ለዚህም በአገራችን ከእያንዳንዱ ዜጋ መብት ጀምሮ የብሔር/ብሔረሰቦችና ማህበረሰቦች መብት የመከበር ጥያቄ በቂ ምላሽ ሊያገኝ ይገባል። እንዲሁም የሀዘቦችን የእኩልነት ጥያቄ ችል ብለን በማለፍ የአገሪቷን ኢኮኖሚ እናሳድጋለን ብንል አሁንም ዘበት ነው እንላለን።

እንግዲህ ዋና ማንቆዎቹ እላይ የተጠቀሱት ሰው ሰራሽ ችግሮች ብቻ ናቸው ብሎ ማለፉ ምናልባት ሚዛናዊነትን ያሳጣ ይሆናል። በአገራችን ሁኔታ የአየር መበላሸት ተደጋግሞ መድረሱ ለእድገታችን ማንቆነት ተደማሪ ምክንያት እንደሆነም ማስገንዘብ እወዳለሁ። የተዛነፈ የአለም ኢኮኖሚ ሁኔታ ማለትም የጥራ ምርቶች ዋጋ መውደቅ፣ በአለም የገበያ ዋጋ መዋገፍ የመሳሰሉት ሁሉ ለእሳቀርነታችን የራሳቸው ተፅእኖ ሳይኖራቸው ቀረ ማለት ሀሳባዊነት ይሆናል። ሆኖም ዋናው የሰው ሰራሽ የኢኮኖሚ ፖሊሲያችን ብልሹነትና የከባቢው ነባራዊ የፖለቲካ ሁኔታው መበላሸት እንደሆነ ነው። ይህንን በመንደርደሪያነት ካልኩ በኋላ አንዳንድ መሠረታዊ የሆኑ የኢሰዴአጋ ም/ቤት የኢኮኖሚ ፖሊሲ ታሳቢዎችን እጠቅሳለሁ። እነርሱም፡

1ኛ. የኢኮኖሚያዊ እድገትን ለማፋጠን የሀዘቦችን ክብርና መብት ማስጠበቅ፣ ፍትሀዊ የሆነ የአስተዳደርና ኢኮኖሚ ፖሊሲ እንዲኖር ማድረግ፤

2ኛ. በመላው አገሪቱ ፌዴራላዊ ክልሎች የብሔረሰቦችና ሀዘቦች የተመጣጠነ ኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ እድገት የሚያመጣ ፖሊሲን መቅረብ፤

3ኛ. የአገሪቱ ኢኮኖሚያዊ ይዘት በነጻ የገበያ መርህ ላይ የተመሠረተ ሆኖ (ቅድም ስለ ማህበራዊ ፍትህ እንስቻለሁ) የመንግስት ሚና ፖሊሲዎችን ደንቦችና ድንጋጌዎችን

በማውጣት የኢኮኖሚውን ስርአት እንቅስቃሴ ማረጋገጥ እንዲሁም ግዙፍና ውስብስብ መሠረተ ልማቶችን በመዘርጋትና በመስተዳድሩ ሚና እንዲኖረው ማድረግ ይሆናል። ለምሳሌ አገር አቋራጭ አውራ ጎዳናዎችን፣ ከፍተኛ መጠን ያላቸውን የሀይድሮ ኤሌክትሪክ ሀይል ማመንጫዎችን ማቋቋም የመንግስት ማዕከላዊ ተግባር ይሆናል።

4ኛ. የመስኖ እርሻዎችን ማስፋፋት ለዚህም የሚሆኑ የውሀ ግድቦችና የመስኖ ስራዎችን አስፋፍቶ ገበሬው ተጠቃሚ እንዲሆን ማድረግ። የአገራችንን ግብርናን መሠረት ያደረገ ኢኮኖሚ ለተፈጥሮአዊ ሀጎች ብቻ ለቆ በመተው ውጤት የሚጠብቅ የኢኮኖሚ ፖሊሲ አይኖረንም። ተፈጥሮ በእትማችን ክልል መቆጣጠር መቻል እንዳለብን ይሰማናል። በዚህም ረገድ የመስኖ እርሻ የማስፋፋቱ ተግባር ከሁሉም በላይ ቅድሚያ የምንሰጠው የኢኮኖሚ ፖሊሲያችን መሠረት ይሆናል።

5ኛ. የመንግስትን የመራት ባለቤትነትና አከፋፋይነት ማስቀረት። እርሶ አደሮች የከተማ ነዋሪዎችና የዘላኑ ሀብረተሰብ ሙሉ በሙሉ የይዘታቸው ባለቤትና የንብረታቸው ወሳኝ እንዲሆኑ ማድረግ። በመራት ላይ ያለው የመንግስት ቁጥጥር ለፖለቲካ ጠቀሜታ ከመዋሉም በላይ የዜጎችን ንብረት የማፍራትና ባለቤትነትን የሚጋፋ፣ የነጻ ኢኮኖሚ ስርአቱን የሚያቀጭቁ ስለሆነ እናስቀረዋለን።

6ኛ. በመንግስት ስልጣን ላይ ያለው ፓርቲ በነፃ ኢኮኖሚ ሽፋን የፓርቲ ሞኖፖሎችን በማቋቋም የሀገሪቱን ሀብት ተቆጣጥሯል። በዚህም የንግድ ድርጅቶችን በማቋቋም የዜጎችን ሠርቶና ነግዶ የመኖር መብት አደጋ ላይ ጥሎታል። የግሉ ክፍለ ኢኮኖሚም እንዳያድግና እንዳይሰፋፋ ደንቃራ ሆኗል። የውጪ መዋዕለ ንዋይና ቴክኖሎጂ በቀላሉ እንዳይገባ ስጋት ፈጥሮ ይገኛል። በፖሊሲያችን እነዚህን ሁሉ እናስቀራለን። የግሉ ክፍለ

ኢኮኖሚ ዕድገት እንዲፋጠን የውጪ መዋዕለ ንዋይ ፍሰት ያለስጋት እንዲቀጥል ለማድረግ ድርጅታችን፤

ሀ. ሕገወጥ የሆነውን የገዢውን ፓርቲ የንግድ ሞኖፖል ማስወገድ፤

ለ. በገጠርና በከተማ መራት ላይ ያለውን የመንግሥት ባለቤትነትና መራት የመሸጥ ስልጣን ማንሳት። አሁን በስራ ላይ ያለውን የኢዝ ፖሊሲ መሰረዝና በአገሪቱ ኢኮኖሚ ደረጃ ማለትም ብሄራዊ ክብርቱና ሌላውም በሀገሪቱ የሚንቀሳቀሰው ኢንቨስተር ሊወጣው በሚችል መልክ እንደገና ማዋቀር ያስፈልጋል።

ሐ. ባለፈው ስርአት የተወረሱ የግል ቤቶችና ንብረቶችን (እንደመራት ያሉ ቋሚ የተፈጥሮ ሀብቶችን ማለታችን አይደለም፤ በግለሰቦችም በኩሳንያዎችም ቢሆኑ የተካበቱ የማምረቻና የመኖሪያ ቤቶችንና የመሳሰሉትን ማለታችን ነው።) ለባለንብረቶቹ በጥናት በተመሰረተ መልክ እንዲመለሱ ማድረግ። ለትላልቅ ሀንጻዎችና እንደዚሁም ለከፍተኛ ኢንዱስትሪያል ተቋሞች አግባብ ያለው ካሣ መክፈል፤

መ. በገጠር በገበሬውና በከተማ ነጋዴው ላይ የሚደረገውን ስርአት አልባ የግብር አጣጣልና አሰባሰብ በማስወገድ ሀጋዊና ግልጽ የሆነ የመንግስት ገቢ አስተዳደርን በቦታው መተካት። (እዚህ ላይ አዲስ አበባን እንዲያገኝ ብንወስድ የአገሪቷን ነጋዴ ኪራይ እንዲያገኝ ከፍሎ ንግዱን ማንቀሳቀስ በማይችልበት ሁኔታ ላይ እንዳለ ይታወቃል።) ይህንን ሁሉ ነው ወደ አቅም (የአገሪቷ ኢኮኖሚ አቅም) ወደሚችለው ገደብ ዝቅ አድርጎ ማሻሻል የምንለው። እንደዚሁም የአገሪቱ ዜጎች በግል በሽርክና ወይም በኮንሴሽን በያዙት ይዘታ ካፈሩት ሀብትና ንብረት ተገቢው ካሣ ወይም ተለዋጭ ሳይሰጣቸውና ስምምነት ላይ ሳይደረስ በዘፈቀደ እንዳይነጠቁ በማድረግ በከተማም ሆነ በገጠር በጋራ መጠቀሚያነት የተያዙ መራቶችን መንግስት ለተለየ የልማት ተግባራት ሲፈለግ የሀዘቡን ስምምነት እንዲያገኝ

ማድረግ።

እነዚህን ነጥቦች ካነሳሁ በኋላ መጨረሻ ላይ የተነሳው መንግስት የሚያራምደው የኢኮኖሚ ፖሊሲ የህዝብን ፍላጎት የሚያሟላና አገሪቱን ወደ እድገት ጎዳና የሚያመራ መሆኑን እንዴት ማረጋገጥ ያቻላል የሚል የመላ ምት (Hypothetical) ጥያቄ እዘጋጃቸው ያስቀመጡት አለ። በዚህ ላይ የምንለው፡

1ኛ. አንድ ፖሊሲ ከአጠቃላይ የዓለም አቀፍ ተሞክሮ ጋር ሲገናዘብ የት ሀገር የቱ ፖሊሲ ውጤት አስመዝግቧል ከሚለው በመነሳት የአንድን ፖሊሲ ምን ውጤት ሊያስመዘግብ ይችላል የሚለውን መተንበይና መገመት ይቻላል። የኢትዮጵያ ኢኮኖሚ ከአለም አቀፍ ኢኮኖሚ በተለየ ተቀምጦ ፈረንጆች እንደሚሉት መሸከርከሪትን እንደገና መፈለሰፍ (Re-inventing the wheel) እንደሚባለው ዘወትር ወደ drawing-board መሄድ የሚያስፈልግ አይመስለንም። ውጤት ያስመዘገቡ የኢኮኖሚ ፖሊሲዎች በአለም አቀፍ ተሞክሮ አሉ። ከነዚያ በመሰል አገሮች ባህል፡ የአየር ፀባይ፡ የመራት ለምኑትንና ሌሎችን ጭምር የተመዘገቡባቸው ፖሊሲዎች ጋር እንዴት ይጣጣማል የሚለውን አይቶ አቅጣጫን መቀየስ ወይም ፍርድ ማሳለፍ ይቻላል። ስለዚህም በዚህ አይነት መለኪያ ማየት ይቻላል እንላለን።

2ኛ. ሁለተኛውና ዋናው የአንድን ሀገር ጥሩነት ማወቅ ተመራጭ ይመስለናል። የኢኮኖሚ ፖሊሲው በጅምርም ቢሆን እያስመዘገበ ያለው ውጤት ጥሩ መለኪያ ነው። ፖሊሲው ከወጣ ሰባት አመትና አምስት አመት ሊሆን ይችላል። እያስመዘገበ ያለው ውጤትስ ምንድን ነው ከሃይንሱ አለም እንደምናውቀው የማይሰራ ኢኮኖሚውን ሁሉ ይሰረዝና ሌላ ነው የሚጀመረው። ስለሆነም መስተካከሎች በየጊዜው ይደረጋሉ ማለት ነው። ውጤት የሌለው የኢኮኖሚ ፖሊሲ እንዴት አውጥተናልና ተብሎ ከህዝቡ ጋር እልህ ተጋብቶ ያለምንም እርምጃ መዝዝ ብሎ በመያዝ ውጤት ማስመዘገብም አገሪቷን

ማሳደግም አይቻልም። ስለሆነም flexible የሆነ አካሄድን እንመርጣለን። ከአንድ መንግስት ፖሊሲም ሊታይ የሚገባው ይሄ ነው እንላለን።

እዚህ ላይ የተነሳው ሌላው ጥያቄ የህብረተሰቡ ሚና ምንድን ነው? ፖሊሲን በማውጣት ምን ሚና ሊኖረው ይገባል? የሚል እንደዚሁ Hypothetical የሆነ ጥያቄ ቀርቦልናል። ህብረተሰቡን በተለያዩ መልኮች ማሳተፍ ይቻላል። (ፖሊሲ በቀረጸው ሂደት ማለታችን ነው።) የዚህ አይነት የውይይትና የክርክር መድረኮች ህዝቡ ድረስ ዘልቆ በመግባት በሰሩት ሊካሄዱ ይገባቸዋል። እነዚህም የህዝብ ምክሮች፣ ሀሳቦች፣ ፍላጎቶችና ምኞቶች ደግሞ ፋይዳ ተስጥቷቸው ሊካተትና የጥናቱ አካል ሊሆኑ ይገባቸዋል እንላለን። በአገራችን የተደረገውን መለስ ብለን ሰናይ እኔ በሽግግር መንግስቱ ውስጥ ነበርኩ። የሽግግሩ መንግስት ኢኮኖሚ ፖሊሲ የዛሬውን አያርገውና የወቅቱ ጠቅላይ ሚኒስትር አቶ ታምራት ላይኔ ቀርፀውታልና ተነጋገሩ በተባልንበት ጊዜ የነበረውን ድራማ እስታውሰዋለሁ። ህዝቡን አሳትፏል ለማለት በአገሪቱ ያሉትን ኢኮኖሚኮች፣ ከባንክ፣ ከፋይናንስ፣ ኢኮኖሚስቶች ከኢንተርናሽናል ከሀገር ውስጥ ሁሉ ተጋብዘው ሀሳብ እንዲሰጡ፣ የንግድ ማህበረሰብ የተደራጁ እንደ Chamber of Commerce ሌሎችም አስተያየት እንዲሰጡ የአለም አቀፍ እውቅ ኢኮኖሚስቶች የሚባሉት ሁሉ መጥተው ጭንቅላታቸውን እንዲያስጨንቁ ነበር የተደረገው። በመጨረሻው ላይ ሰናይ ሽፋኑ ብቻ ነው የተለወጠው። በጣምም ድርቅ ብለን ስንከራከር እዚህ ላይ የመንግስት ቁጥጥር በዝታል ስንልም እሱም ብናነሳ እንዲያው ነጻም ብናደርግ በዚያም አታሸንፋም (You won't be winners) ነው የተባለው። ይህንን እኛ ለህዝቡ ሀሳብና ህዝቡ ተሳትፎ ላይ እንደተሸፈ አድርገን ነው የምንወስደው። እንደተባለውም ለካስ በዚያም ቢሆን አናሸንፍም። ኋላ ዞር ብለን ሰናይ ወደ ህያ ነው ሰላሳ

የሚሆኑ የሽግግር ፓርቲ ኩባንያዎች ገንዘብ የሚገኝባቸውን መስኮች በሙሉ ተቀራመቱት። እና ኢኮኖሚውን ክፍት ብናደርገውም አታሸንፋም (You won't be winners) የተባለው ሚስጥሩ ገባኝ። በዚህ አይነት ስሜት ከህዝብ ጋር እልህ መጋባት ሳይሆን ከህዝብ የሚመጡትን ሀሳቦች ወስዶ በተግባር ላይ በማዋል ህዝባዊ ወገናዊነትን ማሳየት የኢኮኖሚያችን ፖሊሲ ዋና መሠረት ይሆናል። ከዚያም ሌላ የህዝብ ሀሳብ መለኪያ እሰሳ ጥናቶች ሊካሄዱ ይችላሉ። እነዚህ ጥናቶች በየትም በሰለጠኑትም በታዳጊ አገሮችም የሚደረጉ ናቸው። በአሁኑ አነጋጋሪ በሆኑ የኢኮኖሚ ጥያቄዎች እሰሳ ጥናቶች ይካሄዳሉ። በመንግስት ኮሚሽኖች ወይም ከመንግስት ውጪ በሆኑት እነዚህ ጥናቶች የሚዘግቧቸውን ደግሞ ትልቅ ስፍራ ሰጥቶ ማስተናገድ አንዳንድ በጣም አጠራጣሪ በሆኑ ጉዳዮች ላይ ለመወሰን ያስችላል። የዚህን ዓይነት የፖሊሲ አቀራረጽ ስልት ይዘን ከተነሳን ሀገሪቷን ሊያሳድግ የሚችል የኢኮኖሚ ፖሊሲ መንደፍ ይቻላል። ■

FOR
INFORMATIVE
AND VALUABLE
INFORMATION
ON ETHIOPIAN
ECONOMY AND
OTHER TOPICS
OF
IMPORTANCE,
SUBSCRIBE TO
ECONOMIC
FOCUS.

HOW BEST CAN THE PROMOTION OF THE INFORMAL SECTOR BE DONE?

Endanchyelem Mekonnen
Ethiopian Economic Association

1. INTRODUCTION

The existence of the informal sector is a world-wide phenomenon. However, it is predominantly a feature of the developing countries. Developing countries have concentrated investment and supporting facilities on the modern wage employment sector in the belief that it will be able to absorb the increase in labour force. But, this sector, by the very nature of the investment, is made to be capital-intensive with limited labour absorbing capacity. This is happening in the face of a rapid labour force growth. In the absence of unemployment benefit, the additional labour force, which cannot be absorbed by the formal sector, has no choice but to engage in some form of income generating activity. Such activities are generally termed as the informal sector activities.

The informal sector is operating in a discriminatory and hostile macro-economic policy environment. It is rarely recognised or supported by most governments. Rather, the attitude of governments towards the sector is either neglect or harassment. As a result, the growth potential of the sector is constrained. And in most cases it is operating on the verge of poverty and illegality.

However, recently, most governments are realising that:

a) The informal sector is growing in size, while the income derived from it is declining—thus the link between poverty and the informal sector;

b) Taking into consideration the national and international economic condition, in the next few years, it is unlikely for the formal sector alone to be able to absorb the increase in the labour force;

c) Internationally, work is increasingly being deregulated and informalised;

d) Given the chance, some activities in the informal sector have a growing production potential.

Due to these factors, some governments have changed their attitude towards the informal sector and are in favour of promoting the sector. Although there is a general consensus on government intervention in the informal sector, there are some disagreements on how this intervention should be effected.

2. GENERAL PROBLEM AREAS

The problem with most governments is not only neglect and harassment of the sector, but also the weaknesses of the policies designed to promote the sector. Some of the major disagreements and failures start with the general approach in

policy design. Should informal sector promoting policies be designed towards the phase-out or development of the sector? Should policies favour it more than the formal sector?

Care should be taken not to take either of the options to the extreme. Designing an all-encompassing policy for the promotion of the sector in general might have a counteraction. A number of factors should be considered in designing policies for the promotion of the informal sector.

a) Before designing policies for the promotion of the sector, it is appropriate to identify internal and external factors that affect the growth of the sector.

b) The informal sector is operating under certain policy environments and in relation to other sectors. Therefore, the process of policy design for the promotion of the sector should be set within the whole macroeconomic policies and regulations.

c) The heterogeneity of the sector is another major factor that should be considered in designing policy. An all-encompassing policy for the promotion of the sector might rather have a negative effect on the growth of the sector.

d) Most importantly, it is essential to have quantitative information on the sector. Obtaining such

information might be difficult. But it is difficult to address the problem without information on the nature and type of activities; on major constraints of the activities; on the employment status and skill of the people engaged in the activities; the income derived and profitability of the activities. Considering the heterogeneity of the sector, having such information will be helpful in differentiating the activities that need to be promoted.

e) Crosscutting all the above issues is the issue of participation. All stakeholders should be able to participate in the policy formulation process.

3. SPECIFIC ISSUES

Some policies fail because of the general approach they take. Not all activities in the informal sector benefit from measures designed to improve the productive capacity of the sector. Due to the heterogeneity of the informal sector, improvements on the productive capacity may benefit only those that are more organised. While as a result of government intervention, viable enterprises thrive; the condition of those in the lower strata may worsen. What is required may be improvement in welfare rather than support in improving productive potential.

The policy measures for the promotion of the informal sector can be framed into two settings. Policy measures can be directed towards those activities that are identified to expand and generate more employment and better income. A second setting can be measures for the provision of welfare support to enterprises with no or little growth potential. In the long run welfare support rather than productive support may have a better effect.

Productive Potential Improvement

The major constraint of those

enterprises that are prevented from moving to a higher productive level is the restricted access to resources especially finance, market and skill.

Finance. Lack of working capital can be one of the major constraints of the informal sector. Because the sector has limited access to formal credit facilities, it relies mainly on informal credit systems. With regard to the development of the financial sector, how best can this be done needs further investigation.

Market. The goods and services produced in the informal sector cater for the needs of the poor who are mostly within the sector. But, because of low income and low purchasing capacity, the demand generated within the sector is not sufficient. Therefore, there is a need to link the products of the informal sector with the demand of the formal sector. In this regard, government can play a vital role. Subcontracting some of the public sector activities, removing discriminatory restrictions in bidding and giving informal sector enterprises a share of the market are some of the areas where government can intervene regarding market. However, care should be taken in linking informal sector enterprises to formal market so as not to expose it to exploitation.

Having access to market does not ensure expansion of the informal sector. The demand for the goods and services in the sector can grow when these goods and services are produced in good quality and reliable amount. And this requires improved skill, better technology and increased investment.

Skill. Lack of managerial and other technical skills may also be a hindrance to the growth of informal sector enterprises. However, in designing training programs, care should be taken on the type of the program. Is it enough to upgrade existing skills

or is there a need for the development of new skills? Here participatory formulation of training programs is vital.

Rules and Regulations. For a large proportion of informal sector activities, compliance with existing laws and regulations is beyond their economic means. Therefore, they operate outside these laws and regulations. Relaxing some of the regulations which bar informal operators from access to resources, market, working place and productive inputs will facilitate their activity.

Furthermore, it can be argued that in an attempt to make them legal, trying to apply all existing regulations on informal activities might affect their employment-generating capacity, since entrepreneurs refrain from expanding their businesses in fear of additional cost. In summary, there is no general policy measure which could be applied to all activities and to all countries. Therefore, it will be necessary a) to examine which laws and regulations hamper development the most; b) taking into consideration the country's macroeconomic policy and the welfare of the society, to examine whether the flexibility of these laws and regulations complies with the national interest.

As it has been suggested earlier, the promotion of the informal sector need not necessarily focus on the sector alone; a change in the formal sector might be to the benefit of the informal sector. Therefore, urban development could work in favour of the informal sector through the provision of working space, market-places, sanitary facilities and a well-developed infrastructure.

4. CONCLUSION

Government can play a vital role in promoting the informal sector. But care should be taken in introducing interventions. Large

scale and too much intervention might be counterproductive by creating more bureaucracy and more rules, thereby increasing cost on the part of the government and destroying the business vibration of the sector, which in turn decreases its employment-creating and income-generating capacity.

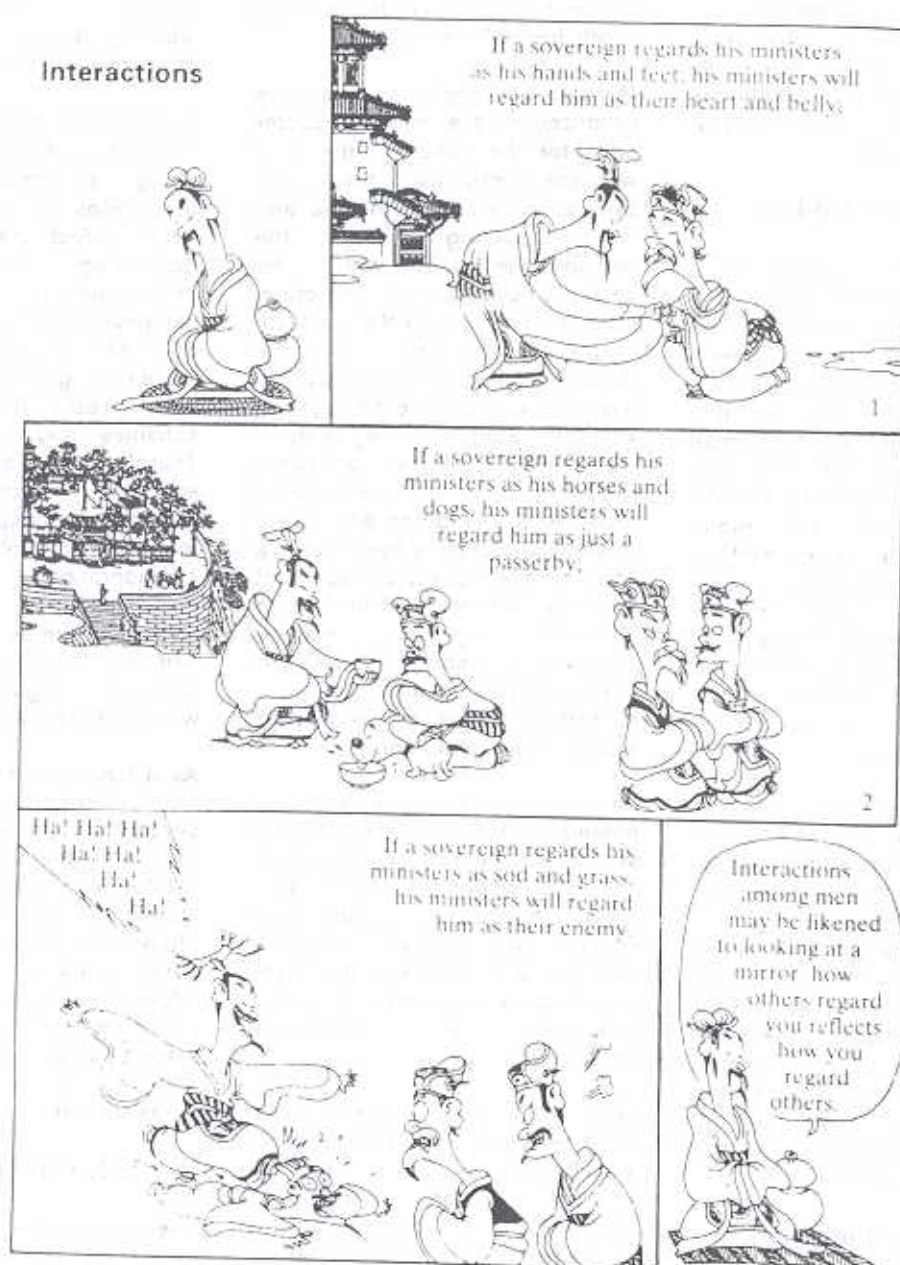
Government

intervention does not mean formalisation of the informal sector.

What is required is not too much intervention but effective intervention, which concentrates on the constraints of growth, rooted both in the formal and informal sectors. Such

intervention should aim at removing these constraints while trying to integrate the activities of the formal and informal sectors. The economy of a country can only grow with the complementary and interdependent growth of all sectors of the economy. ■

Interactions

International Herald Tribune, Dec. 8, 1999

CONSTRAINTS TO AGRICULTURAL INPUT LOAN REPAYMENT

Ayelegn Fantahun and Shirega Minuye

Ethiopia had a population of about 56.4 million in mid-1995. Sixty percent of the population live below the poverty line (FAO, 1993). Eighty-five percent of the population depends on its livelihood on agriculture. Agriculture is the cornerstone of the Ethiopian Economy. The sector generates about 90 percent of her total export earnings and accounts for about 52 percent of the total Gross Domestic Product (GDP) (Teresa 1997).

The sector is dominated by subsistence smallholders who have been adopting mixed farming with traditional technologies. Small-scale farmers on average account for 95 percent of the total area under crop and for more than 90 percent of the total agricultural output (MEDaC 1999). In countries like ours, where agriculture is the backbone of the economy, the rapid change of economic development is highly determined to a great extent by the growth of the agricultural sector. Therefore, agriculture growth can only be made possible through yield augmenting technological changes as well as appropriate economic incentives and assistance to the farming families (Belay 1998).

Most peasants in Ethiopia are subject to live at a bare subsistence level. In a subsistence economy, saving is almost nil; therefore, small-scale farmers have limited or no working capital for purchased inputs to improve their productivity. The availability

of credit is the only mechanism to acquire biological and mechanical technologies. The importance of credit for agricultural development according to Zena Limat Bank is:

Agricultural credit is an important and a unique resource to accelerate the growth and development of either peasant or commercial farming. The kind and amount of capital used by farmers in the production process is the fundamental factor, which distinguishes traditional and modern agriculture. In other words, small farm credit for fertilizer use helps to solve problems associated with inadequate working capital to purchase inputs to increase production to feed the fast growing rural and urban population and to raise farm incomes (AIDB 1993).

In considering this fact, the government has extended credit facilities from formal sources.

However, the credit provided to small-scale farmers has to be repaid and hence loan repayment is necessary for credit scheme to be viable, strong and sustainable. Contrary to this fact, in most cases, repayment performance of agricultural credit has been very poor over the last three decades, even during good harvesting years (Belay 1998). Recovery rate of Development Bank of Ethiopia

(DBE) for the period 1986-90 was a mere 9% for the overall recovery rate of the bank. This recovery rate started declining since 1990 and showed a deteriorating trend (CBE Annual Report 1998). Low repayment performance discourages the lender to promote and extend credit to large and fragmented farm households. This brings the defaulter farmers once again into the vicious circle of low productivity and poverty. This condition paves the way for rural money-lenders to lend smallholders at exorbitant interest rates.

Default may arise for various reasons. The first is the inability of borrowers to repay the loan as a result of crop failure by frequent occurrence of drought, crop pest/diseases, environmental degradation and natural calamities. Second, loan diversion, which may arise by late delivery, may result in late farm operation which results in low crop yield. Besides, improved seeds may have low quality (e.g. poor in germination) which will be realized after planting. This creates loss in agricultural output. The third reason is unavailability of market for farm produce and poor arrangement for loan recovery, interest, taxes and other contributions.

Lack of market for the farm produce immediately after harvest results in excess supply on the market and hence low price of the agricultural produce resulting in low income and poor loan repay-

ment.

The absence of a large market for surplus agricultural produce results in selling at prices that are too low to cover costs of fertilizer (i.e. principal plus interest). This could affect farmers' food security. Food security and markets are closely connected. One important factor which benefits both producers and consumers is improving grain marketing by reducing marketing costs of grain which again reduce grain prices in the deficit regions and increase prices in the surplus producing regions.

In Ethiopia there are regions which produce enough food to meet the needs of the deficit region. However, owing to lack of transport, storage and marketing facilities, people in the deficit areas are still exposed to famine while producers in the surplus producing regions are facing crisis as a result of low producer prices. Particularly in drought years, the role of efficient grain market for improving food security is a priority more than other issues. Free markets alone never 'produce' food security (Wolday 1999). Organized arrangements for marketing are necessary in all cases where surplus is realized.

A sharp increase in fertilizer price has been observed in 1993 because of the devaluation of the Birr. As a result, subsidy was introduced to absorb the effect of high prices resulting from devaluation. In 1997, a new fertilizer distribution policy eliminated subsidy and allowed private sectors to participate in fertilizer distribution system.

The decontrol of fertilizer prices has resulted in further increase in fertilizer price. There is a need to control prices to expand input use among farmers. The prices can be lowered if the government subsidized input prices. The output produced using agricultural input technologies is more productive than traditional tech-

nologies if and only if favorable climatic condition exists. Both the seed varieties and the fertilizers that are being offered to farmers require a high level of moisture to be effective, raising the risk of failure under conditions of high rainfall variability as in most parts of Ethiopia (Mulat 1998). However, the output measured in terms of loan is unprofitable.¹ Interest rates should be levied according to the profitability of farm production.

The common measures taken on those farmers who have never repaid loans are:

- (i) their property is auctioned
- (ii) they taken to court.

These loan repayment mechanisms have a negative impact on their labor productivity and discourages long-sustained growth by inhibiting loanees to take investible loan. As a result, they remain in a vicious circle of poverty and/or they would migrate to urban centers in search of job by selling off their land, under the curtain of long-term contract agreement, and other assets.

To improve delinquency of fertilizer credits, the following major recommendations are forwarded.

- i). Technologically and organizationally well-structured market system immediately after the harvest;
- ii). Input interest calculation should be arranged on the basis of agricultural produce profitability;
- iii). Devise mechanism for input efficient utilization, quality control and delivery time. The successful implementation of well-devised mechanisms leads farmers to adopt new or improved

technology through Development Agents and other agriculturists. It is widely acknowledged that farmers who have frequent contact with Development Agents are benefited from cumulative knowledge of development agent concerning modern input use and other agricultural related technologies;

iv). Developing micro financing at village level using traditional arrangement-Iddir;

v). There are customary practices in rural Ethiopia such as social ceremonies (i.e. weddings, festivities, etc.) celebrated immediately after harvest. It costs a lot of money beyond what farmers have earned and may be one of the major causes of delinquency in formal loan repayment. A study by Zeller and Sharma (1996) in Bangladesh confirmed that social events had negative effect on loan repayment. Thus group-based cost sharing should be made by community to reduce expenditures associated with social ceremonies;

vi). Expanding off-farm activities and irrigation facilities. Experience from different less developed countries indicates that income from non-farm activities provides continuous flow of income to small-scale farmers enabling them to meet their daily consumption expenditure and loan repayment. Besides, there is a need to decrease the country's reliance on rain-fed agriculture. Thus, the government should pursue small-scale irrigation in areas with less reliable rainfall.

Taking into account that good loan repayment is essential for sustaining credit programs in the long run and for the financial viability of the lending institutions. Identifying social, economic and institutional factors for poor loan repayment is very indispensable. An identification of factors impeding agricultural loan repayment would help policy makers to shape successful rural develop-

¹ This means that even if better yield performance has been made possible, farmers are forced to sell the lion's share of the agricultural produce at lower price to settle their debts

ment approaches.

REFERENCES

AIDB (1993). Zena Limat.

Belay Kassa (1998) 'Factors Affecting Loan Repayment Performance of Smallholders in the Central Highlands of Ethiopia: The case of Alem Gena District,' *Ethiopian Journal of Agricultural Economics*, 2(2).

CBE (1998), Annual Report.

MEDaC (1999), Survey of The Ethiopian Economy.

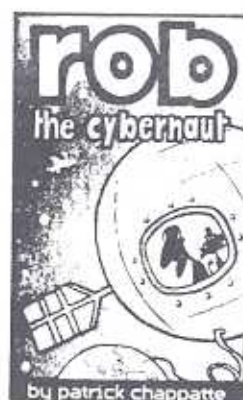
Mulat Demeke (1998), The Performance of Ethiopian Agriculture, draft.

Terresa Adugna (1997), The Impact of Foreign Aid and Trade in Ethiopia: Macro, Sectoral and Micro level Analysis, Verlagul-riche Grauer, Stuttgart.

Wolday Amha (1999), Grain Marketing in Ethiopia: Problems, Prospects and Proposed Interventions, draft.

World Bank (1986), World Development Report, New York.

Zeller, and M. Sharman (1996), Repayment Performance in Group-Based Credit Programs in Bangladesh: An Empirical Analysis, Food Consumption and Nutrition Division, IFPRI, Washington D.C., U.S.A. ■

LOOK AT THIS: CHOCOLATE CHIP COOKIES, RASPBERRY JELLY, NACHOS. YOU CAN CLICK ON ANYTHING YOU WANT!

Illustration by Patrick Chappatte

ECONOMIC POLICIES, GOVERNANCE AND CAPACITY- BUILDING IN AFRICA: A PERSONAL VIEW

Dereje Wolde-Medhin

Former Staff of the Addis Ababa University and current of the African Capacity-Building Foundation (ACBF) Programme Officer

INTRODUCTION

The topic of this paper presents an interesting challenge to us because ECONOMIC POLICY, GOVERNANCE, CAPACITY BUILDING, IN AFRICA TODAY constitute individually, when qualified from their ordinary meanings, a difficulty to our detailed comprehension. The purposeful study of their interrelationships is an even more compounded difficulty of understanding, especially with regards to conceptual and definitional efforts that are required to be made and also to the opaqueness of African reality today.

Economic policy is understood to mean, not only as the publicly known end-product—that is, the Government's statement and implementation of such or such economic orientation and/or choice—, but also as the intellectual, economic, political activities that led to the above mentioned end-product, as well as the results and impacts which it brought about by its implementation. It may not be a consensual definition but it is clearly ACBF's. Indeed, economic policy encompasses the whole process of the conceptual construction involving basic and applied researches in the selected area, the whole

process of policy format and the process of ex-post evaluation. ACBF believes that a less rigorous definition will be essentially reductionist both for policy-making and for capacity-building, and a resource economizing understanding of economic policy formation may turn out to be, on the contrary, more costly.

Governance is generally comprehended as the exercise of a given authority by a given body in order to meet the society's objectives of overall welfare, under a specifically African context of relative political instability/unrest, of relative poverty/scarcity of resources, of relative lack of means to apply "adequate" policy and therefore of relatively permanent adjustment of thinking and policy-making to existing resources. If and when material welfare (growth) is high on the agenda of overall welfare, then governance, which may have several forms, will tend to have elements facilitating growth i.e.:

- transparency/accountability
- impersonal and efficient administration, and
- the rule of law.

When studied within this topic, governance may also usefully be related to the size and quality of

works of the government, to the areas of direct and indirect state intervention, and most importantly to the politics involved behind the whole process of economic policy formulation.

This paper tries to identify and analyze a typology of relationships between economic policies and governance, as they are defined above, under an African situation of multiple constraints. The presentation will be realistically problem-oriented, with provisional suggestions as to how capacity building may be part of the solution.

1. ECONOMIC POLICIES AND GOVERNANCE: MULTIPLICITY PATTERN AND NECESSITY FOR CAPACITY-BUILDING

The point of departure is that modern economic policy formulation requires a set of activities, which can be hardly circumvented. An up-to-date knowledge about economic theory, the construction of basic models, its transformations into operational models are part and parcel of economic policy formulation and application. Data must be gathered and treated. Policy formulation, readable to all, must be worked out. After implementa-

tion, lessons must be drawn. All this demands a given level of institutional, human and intellectual capacities, the absence of which will create what we may call "capacity deficit" in the exercise of economic policy formulation. This deficit, when it exists, is a source of a major problem in that it represents a high return foregone in the form of adverse impacts on the rates of growth and of development.

The same holds true for governance: a battle to fill this deficit should go hand in hand with the combat towards governance conducive to growth and development. Even if there is no unanimity on the form of this kind of governance, there is a tacit understanding on its basic elements: transparency, accountability, legal and administrative efficiency. The implicit assumption of the foregoing is that where economic policies and governance entertain mutually strengthening activities, then as a result, they tend to critically contribute, *ceteris paribus*, to the creation of an enabling environment for higher rates of growth and development. Even though it is not clear how the causation works, especially at the initial stage, efforts to "filling the deficit" and ensuring a workable governance create a dynamic motion in a manner that may allow sustainability of growth and development rates.

From this general perspective, one can also identify situations which are "paradoxical" where correspondences of efforts in the two areas do not exist and yet we may have a situation of growth, as observed in some areas of Africa and elsewhere. These paradoxes ought to be analyzed and explained.

When we observe the African situation, it does not bring about a clear indication on the type of relationships that exist between economic policies and governance and an outright general

statement may not be operationally useful at this stage. Instead, and alternatively, we may attempt a pattern study by distinguishing three types of relationships that are observed in the African arena:

- The "organic" type
- The "relative autonomy" type
- The "contingency" type

1.1. The "organic" approach

The organic approach stipulates that, among the few instruments par excellence expressing sovereignty in the hands of the state lies in good place economic policy, side by side with foreign policy, security policy... The approach is said to be "organic" in that the two activities—policy-making/governance—belong to the same body. As a policy, economic policy is, thus, considered as a quasi-exclusive prerogative of the state and part and parcel of the ways and means by which governance is expressed in the society. This view is shared by some African countries. In this category, we may find countries experiencing unrest/instability, or countries where political life is not set by accepted rules but rather by violence and uncertainty, where, also, there is an established habit of governance of a centralized rule with a command economy (whether direct or indirect). In such situations, where the state tends to be oversized, the probability is high that economic policy be designed not for its own objectives but for goals established outside known economic rationality (political, philosophical, religious...). We may assume inefficiency and wastage. Needs for capacity-building at every level, especially at the level of the state, are obvious and may be geared towards decreasing inefficiency.

Paradoxical as it may seem, however, such situations do not preclude significant and rapid economic growth, historical examples are there to testify to

the contrary. There is a need for explanations: highly centralized, authoritative and sometimes corrupt governance is said to be resource consuming in generating growth when the policies it adheres to go against well-established and strong economic laws. The futile struggle against the said laws simply leads to wastage and is, thus, self-defeating. When, on the contrary, the same type of governance despite its lack of transparency, is there to reinforce the working of these laws against, say, obscurantism, then there seems likely to be growth and development for a given period of time after which the question of the inadequacy of the form of governance will be posed. Capacitybuilding is also a necessity, here, but somewhat differently.

The overall objective of capacity-building in this "organic" case should be the (re)establishment of the (deserved) status of economics and of the recognition of the forces of economic laws. The privileged and starting strategy would be capacity-building through institution-building (creation and/or strengthening existing ones). Economic agents must also be activated and researches on policy formulation encouraged. These last remarks are particularly valid in the "organic" situation with the above-mentioned paradox where the struggle between economic laws and non-corresponding forms of governance is exacerbated, i.e. in these situations, sometimes administration is observed attempting to confiscate the gains of growth.

The deficit in policy-making may also be indirectly narrowed by reflections on governance as well. The reduction of the gap may be, obtained through the progressive gain of freedom in economic policy formulation from the tutelage of the state, which, by the same movement, liberated itself from a heavy and unrewarding task. It is within ACBF's

mandate to accompany the movement, upon request, and be part of the general solution of countries ready to enjoy a "peace dividend" or a "stability / stabilization dividend".

1.2. "The relative autonomy" approach

Here, economic policy is viewed as the "resultant" of a "negotiation" between various concerned forces (internal and external) and the state, in real terms, plays the role of arbitration. Economic agents have been activated. In other words, there is no crowding out, or it has, in due time, been corrected. Under this framework of thought, the form, the size, and the type of governance take a different structure that would eventually lead to a different (opposite) plan of action as compared to the one which is implied in the "organic" approach. Policy-making is in relative autonomy, and governance tends to be, unsurprisingly, in conformity with the requirements of transparency. This is particularly true in a few African countries where there is already a sound economic basis, and deficit in capacity in terms of policy formulation is not noteworthy.

In North Africa, in the Southern part of Africa, in the Indian Ocean Islands and in some other African countries, we see these good performances matched by adequate governance and both reinforcing each other. Under these circumstances, capacity-building is likely to be requested in support of efforts to maintain the momentum by a regular and permanent updating of capacities i.e. in high tech. information technology... In general, in this "relative autonomy" approach with good performance where policy formulation is "shared", capacity-building strategy should not be to concentrate on statal or parastatal but rather on the different actors' capacity building through autonomous or semi-autonomous regimes.

Another paradox solicits explanations: a small lot of countries have set governance as defined above and yet performance is not following. The explanations are that under *ceteris paribus*, economic policies, however shared, are not adequate. If we relax the *ceteris paribus* hypothesis, the explanations of the paradox become composite in which the lack of appropriate policy will have its own (good) share. Consequently, the logical demand from the beneficiaries would stress on the efforts to upgrade the quality of output in terms of researches and findings done in preferably semi-autonomous institutions.

1.3. The "contingency" approach

Here, economic policy is considered partly as an element of governance (organic) and partly not (relative autonomy). Following the specific case, it may be an instrument of assertion of governance or of self-assertion. Since the way of reasoning, here, consists in saying 'it may or it may not,' the approach is named "contingency" approach, but in concrete terms, it means that it gathers a mixture of elements of the two first approaches with, probably, one dominating the other. Some countries may entertain relationships close to the "organic" approach, others to the "relative autonomy" approach, and still others may be found just in the middle.

A big number of African countries fall into this category of "contingency" approach and that is the reason why capacity-building needs assessment on a country basis seems unavoidable in Africa. In broad terms, it stands to reason that capacity-building will have all its elements present i.e. institution-building, research, training... but the dosage of activities will depend on the specific conditions of each country and their specific requests.

The overall capacity-building strategy here would be to participate in the activities which would shorten the distance separating any given country to a situation close to the one prevailing in the "relative autonomy" approach. This is because it is increasingly an established belief that it is the most efficient way towards development. The whole package of activities, bringing "contingency" African countries to a situation where the working of economic laws are allowed unhindered by man-made obstacle, represents for us not less than the establishment of preconditions for sustainable growth and development. We may call it "the development dividend", in which capacity-building, will necessarily have its own significant place and contribution.

2. GOOD POLICIES AND GOOD GOVERNANCE: LESSONS FROM EXPERIENCE

The historical evolution of the relationships between economic policy and governance displays a meaningful lesson toward identifying what would be a forthcoming trend relationship between good policies and good governance in Africa. There are three important periods:

- The nation state building period,
- The structural adjustment program period,
- The recent trend of thought.

2.1. The nation-state building period

In the early 60s, post colonial African states undertook nation-state-building tasks for which all other considerations were subordinated. The two decades in the 1960s after independences were particularly devoted to this grand objective. Economic policy formulation was equally at its service. Despite a variety of individual behaviors, the period could be characterized as the golden age of the "organic" ap-

proach. Even more so, when the size of the state got more and more important and grew over time, transparency and accountability were, in general, sub-objectives and in relative isolation as far as impacts on economic policy formulation were concerned.

It is within this general framework that examinations of the different economic options were made: in monetary and financial policy, in fiscal policy, in sectoral policy, in trade and pricing policy....

Let us remember the arguments and the rationale developed to justify the prevailing economic policies. The free interplay of economic forces was not believed to be adequate enough to promote development in that these laws were said to better work when money and production apparatus was already there and in that, unlike what was more or less prescribed by mainstream economics of the time, taking into account of externalities and public goods was recommended because they were bestowed highly "magical" virtue to the developmental process.

Let us recall also, the prevailing money supply policy which used and abused deficit financing with a quasi fixed pegging of national currencies to the high-powered hard currencies, mainly the US dollar the pound sterling and the French franc. This situation continued undisturbed until late 70's and the Jamaica Conference. Fiscal policy used also recipe corresponding to the overall primary objective, by resorting to easy borrowing and tariff protection, under the argument of "nursing infant economy". As for the sectoral policy, industrialization via import substitution on the one hand, or, export promotion of products which display comparative advantage, or a wise combination of both, did provide mixed results. However, they did not succeed in easing pressure on the capital account of the balance

of payments in terms of hard currency reserve availability to support the economic crisis of the mid-1970s to pursue the whole experience of Nation-State-building and to ensure development within it. Similarly, in terms of trade and pricing policy, the prevailing way of reasoning and the various manipulations thereof were based on the assumptions that policies could be formulated as in a situation of semi-closed economy....

The consequences of all this policy orientation were that, despite remarkable realization, the African economies were, by and large, more and more fragile, demanding at the beginning of the 80s monetary, financial (public finance)...., corrections. From our perspective, here, we will have to note that the whole period was a victim of a combined effect of two elements:

- economic policy, dominated as it was by a political objective, tended to consider in perspective economic laws and concepts such as efficiency, optimality, opportunity costs....
- governance, with an overall poor record on transparency and accountability, served as an instrument to the forced application of sub-optimal economic policies. The final outcome was a quasi general "revolt" of the African reality on both accounts.

2.2. SAP: Adjustment in policy and governance

That an adjustment appeared to be necessary after the economic crisis of the 70's in Africa was a truism shared by many. Rather, the interesting question was: what kind of adjustment? Ultimately, the point of view of the international financial organizations prevailed in defining its contours. Privileged understanding of SAP would allow to identify the overall global objectives it followed: to create a new generation of relationships between economic policies and govern-

ance. Thus, the "organic" approach was relatively marginalised, and the "contingency" approach gained momentum as a "transition within a transition" to pave the way to the final destination: the "relative autonomy" situation. It is in this phase that capacity-building entered in the picture forcefully.

To encourage the "reactivation" of dwarfed economic agents (privatization and the increase of the size of the private sector), to reduce disguised unemployment, to decrease public spending, to discourage increased public indebtedness, to go against further price distortions including distortions relative to exchange rate fixation, to re-establish macro-financial equilibria were policy orientations that did strike established vested interests and rent seeking activities and positions. To implement these policies, there was a need that governance itself changed and abandoned partisanship to the former way of government, and introduced new guidelines. More transparency, more accountability to a given constituency were required. In that sense, SAP, save some exhaustively discussed details in economic policy formulations that were open mistakes, was a way forward towards improving the quality of the relationships between economic policy formulation and governance. Economic liberalization or semi-liberalization went well together with governance's changes in size and in quality of intervention, in that, policy environment and economic environment changed in the same direction: to the better. But still, the "contingency" approach presented ambiguity in that the transformation was observed as gradual, with contradictory movements of advances and retreats. Furthermore, as observations of SAP made it clear since the 1980s, it is not at all enough to secure macrofinancial equilibria to ensure development. Economic policy perspective should go beyond having a short-

term view with emphasis on financial and monetary issues only. Regulations of long business cycles demanded, on the contrary, to add to the preoccupations of SAP, requirements of real and sustainable growth and development in Africa. Otherwise, the double-digit growth observed, here and there, in Africa in the 1990s, may risk to be short-lived.

2.3. Recent trends towards good policies and good governance

Very recent trends of thought demonstrate a shift of emphasis that is noteworthy. Scholars, economists of international organizations... have developed a re-thinking which some consider as being a post-adjustment theory. In reality, it will be nearer to the truth if we say that the new thinking is a serious qualification to SAP.

Indeed, we observe two important qualifications: one in the direction of policy-making, the other concerning governance, the content of which can be summarized as a way of passage from the contingency approach to the relative autonomy approach.

In terms of policy-making, the overemphasized spirit of policy-making within SAP is not any more blindly accepted as sufficient because wealth creation should be an activity which follows its own rule instead of coming as a consequence of a corrected management from the

demand side. So emphasis should be (re)given to production, to growth, to long term analysis in a healthier environment created by SAP of the 1980s and 1990s. Together with it, demand of clarification on governance is such that any gross ambiguity may not be allowed.

Economic actors request more and more to be given their due shares in activities of governance and of policy-making, with the strong creed that there is not any sane reason why in Africa, following the emulation of some African countries under the relative autonomy approach, governance should overlook considerations such as: constituency, transparency, accountability, disciplined and efficient bureaucracy, professionalism in the civil service, harmonious working relations between government and the private sector as well as the civil society, the rule of law... Good policies are, thus, adequately matched up to good governance. That is the reason why, in its phase II, ACBF strongly emphasises on quality and impacts of the products of its projects.

CONCLUSION

The view developed here is not new as such. It is our contention that economic policy formulation has an impact on performance, and that the differentiated impacts among countries are due to the differentiated status given to policy formulation and implementation and to the differentiated

quality of policy. That governance is linked to policy-making in such a way that it may hinder or encourage the impacts of policy on performance, depending on the nature of governance, is also our view.

Similar views, are aired by eminent scholars and researchers, mainly from international institutions. For instance, recent emphasis on long-term analysis, on production of material goods and not on simply monetary and financial regulations, on capacity-building as being one of the leading explanatory variables of growth... is very welcome by ACBF. Policy (re) thinking and (re) orientation is not the only good news. Correspondingly, a strong preference to governance which tends to eliminate rent-seeking activities and positions in Africa by fighting corruption, and mismanagement is another. Consequently, the relative homogenization of countries activities may give way to economic associations (RECs) and further encourage multilateralism.

Thus, good policies added to good governance create conditions for increased capacity-building activities, which in turn link up growth and development. It is capacity-building which will narrow the age-old paradoxical discrepancy between the rates of growth of the two, while, at the same time, increasing their absolute values. ■

ANNOUNCEMENT

THE ETHIOPIAN ECONOMIC ASSOCIATION IS PLEASED TO ANNOUNCE TO ITS ESTEEMED READERS THAT THE 'FIRST ANNUAL REPORT ON THE ETHIOPIAN ECONOMY' IS NOW ON SALE.

PRICE PER COPY IS 40.00 BIRR FOR EEA MEMBERS AND 50.00 BIRR FOR NON-MEMBERS.

QUOTABLE QUOTES

Prosperity is necessarily the first theme of a political campaign.

Woodrow Wilson
campaign speech
Sep 4, 1912

Political campaigns are designedly made into emotional orgies which endeavour to distract attention from the real issues involved, and they actually paralyze what slight powers of cerebration man can normally muster.

James Harvey Robinson
The Human Comedy 1937

There may be some cynics who think that a Platform is just a list of platitudes to lure the naive voter— a sort of facade behind which candidates sneak into power and then do as they please. I am not one of those.

Dwight D. Eisenhower
speech in Washington, D.C.
June 7, 1957

Handshaking is friendly until your hands bleed. Confetti looks festive until you're forced to spit out mouthfuls hurled directly into your face. Applause is wonderful until you can hardly hear yourself speak. A crush of screaming women is flattering until they tear your clothes.

Ralph G. Martin
A Hero for Our Times, 1983

You can campaign in poetry. You govern in prose.

Mario Cuomo
New Republic
April 8, 1985

A majority is always the best repartee.

Lord Macaulay
letter to an unnamed correspondent
Aug 3, 1832

We were told our campaign wasn't sufficiently slick. We regard that as a compliment.

Margaret Thatcher
The New York Times
June 12, 1987

The ballot is stronger than the bullet.

Abraham Lincoln
speech
May 19, 1856

One of the rules of the business is somebody gets to fill up the cup. If you want to be successful, you have to fill it up first.

John Sasso
remarks concerning Dukakis's campaign
quoted in *Time*
Nov 21, 1988

We cannot have free government without elections; and if the rebellion could force us to forego or postpone a national election, it might fairly claim to have already conquered and ruined us.

Abraham Lincoln
speech to his supporters following his re-election, Nov 10, 1864

Voting is merely a handy device; it is not to be identified with democracy, which is a mental and moral relation of man to man.

George Douglas Cole
Essays in Social Theory
1950

SUBSCRIPTION

<u>Annual</u>	<u>Ethiopia</u>	<u>Africa</u>	<u>Other Countries</u>
Non-members	Birr 23.00	USD 10.00	USD 12.00 ☐
Members			
Institutions	Birr 20.00	USD 7.00	USD 10.00 ☐
Individuals	Birr 16.00 ☐	USD 5.00	USD 7.00 ☐
PER COPY			
	Birr 3.50 excluding postage	USD 0.60 excluding postage ☐ USD 1.00 including postage ☐	

If you want to subscribe, please mark your preference and send this slip back to the secretariat. (You will find the address on the front cover.)

Notes to Contributors

The main objective of EEA Bulletin is to initiate policy-relevant public discussion on national and African economic issues. It presents synopses of research papers, panel discussions, public lectures, readers' comments and new research findings and notes.

Readers and contributors are encouraged to submit short articles (not more than 5 pages in double space with 12pt font size) preferably accompanied by an electronic version. If accepted, an edited version of the article will be sent to the author before publication. If the author does not respond within a week, the edited version will appear in the bulletin.

Unaccepted articles will not be sent to the author(s). We accept articles in both English and Amharic. Views expressed in the Bulletin are those of the authors and are not necessarily of the institution's in which the author(s) work or the EEA.

Articles should be addressed to:

**The EEA Bulletin
Ethiopian Economic Association
P. O. Box 34282
Addis Ababa, Ethiopia**

*Just pay less than 20 Birr and You will
have Your 'Economic Focus'
for the whole year !!*

Make sure to look for your latest 'Economic Focus' at:

- ◆ African Bookshop
- ◆ Book Center at AAU
- ◆ The Book World
- ◆ Ghion Hotels
- ◆ MEGA Bookshops
- ◆ Meseret Nega Stationery
- ◆ Alemu Shop (Near ECA)
- ◆ Hadia Supermarket
- ◆ Twins Supermarket
- ◆ Seyoum Shop (Near Kazanchis TOTAL)
- ◆ Hill-Belt Restaurant
- ◆ Semien Hotel

PRICE BIRR 3.50